

# Kuukausi- raportti

SYYSKUU 2019

## Sisällysluettelo

Yhteenveto .....	2
Kansainvälinen talous .....	5
Ulkomaankauppa .....	9
Yksityiset kulutusmenot .....	12
Investoinnit.....	15
Tuotanto .....	19
Teollisuustuotanto .....	22
Työllisyys.....	26
Hinnat ja kustannukset.....	29
Julkinen talous.....	33
Yhteenveto talousennusteista .....	36

## Ennusteryhmä

**Markku Lehmus**, ennustepäällikkö

🐦 @MarkkuLehmus

**Birgitta Berg-Andersson**, tutkija

🐦 @BirgittaBergA1

**Ville Kaitila**, tutkija

🐦 @VilleKaitila

**Hannu Kaseva**, tutkija

# Suhdannenäkymät syyskuussa 2019

- > [Maailmanmarkkinoilla kriisiytyvä kauppasota ja ratkaisematon Brexit](#)
- > [Suomen tavaraviennin määrä on kuitenkin vielä kasvussa ja...](#)
- > [...myös teollisuustuotanto oli 2. neljänneksellä vahvaa](#)
- > [Vientimaiden heikentyminen uhkaa kuitenkin Suomen vientiä ja teollisuustuotantoa](#)
- > [Työmarkkinoiden tilanne tasaantunut](#)

## **Kauppasota pahenee ja talousnäkömät heikkenevät**

Kauppasota Yhdysvaltojen ja Kiinan välillä on edelleen jyrkentynyt. Toisaalta siinä on välillä nähtävissä lievennyttä, kun presidentti Trump myös peruu uhkauksiaan ja tullien nostoja. Kokonaissuunta on kuitenkin ollut paheneva ja arvaamaton. Lisäksi on huomattava Japanin ja Etelä-Korean välinen kauppakiista, jossa maat ovat poistaneet toisensa luotettujen kauppakumppanien listalta, mikä nostaa kaupankäynnin kustannuksia maiden välillä.

OECD:n laskema CL-indikaattori, joka ennakoii bkt:n kasvua kuusi kuukautta etukäteen, on jatkanut heikentymistään Suomen vientimarkkinoilla. Indeksitaso on nyt matalammalla kuin kertaakaan sitten yli kymmenen vuoden takaisen finanssikriisin. Toki tällöin indeksi oli huomattavasti nykyistä alemmalla tasolla. Vuosisadan alussa oli lisäksi kaksi ajankohtaa, jolloin indeksi oli nykyistä alempana.

## **Tavaraviennin määrä kasvussa**

Tavaraviennin määrä kasvoi tammi-maaliskuussa erityisen kovaa, yli neljän prosentin vauhtia vuoden takaisesta. Huhti-kesäkuussa vauhti hidastui keskimäärin 0,8 prosenttiin. Vientiluvuissa on suurtakin kuukausittaista heilahtelua.

Kausitasoitettuna huhti-kesäkuussa viennin määrä oli 3,4 prosenttia pienempi kuin tammi-maaliskuussa. Tähän vaikutti osaltaan tammikuussa ison laivan vieni. Kun muut kulkuneuvot poistetaan viennin kehityksestä, havaitaan kuitenkin, että maalais-toukokuussa tavaraviennin määrä kasvoi 2,8 prosenttia joului-helmikuusta (kesäkuulle ei tätä kirjoitettaessa vielä ollut käytettävissä toimialakohtaisia vientilukuja).

## **Teollisuustuotanto jopa vahvassa kasvussa**

Tehdasteollisuuden tuotannon määrä kasvoi huhti-kesäkuussa 2,7 prosenttia vuoden takaisesta ja kausitasoitettuna 1,1 prosenttia tammi-maaliskuusta. Kehitys on siten ollut erinomaista, kun otetaan huomioon teollisuuden heikko kehitys Euroopassa. Kansainvälinen kehitys vaikuttaa kuitenkin myös Suomeen, ja näkömät ovat siten mollivoittoiset.

Metsäteollisuuden tuotanto on supistunut niin vuoden takaisesta kuin edellisvartistakin. Sen sijaan kemianteollisuus ja metalliteollisuus ovat olleet vahvassa kasvussa.

### Työmarkkinakehitys junnaa paikallaan

Heinäkuussa työllisyysasteen trendi oli edelleen 72,4 prosenttia, kuten se on ollut viime joulukuusta lähtien. Historiallinen trendi voi kuitenkin muuttua, kun saadaan lisää havaintoja. Työttömyysasteen trendi on ollut 6,6 prosenttia tammikuusta lähtien.

Tilastokeskuksen lukujen mukaan työllisten lukumäärän kasvu on hidastunut. Touko-heinäkuussa oli kasvua 0,4 prosenttia vuoden takaisesta, mutta heinäkuussa se aleni vuoden takaiseen verrattuna ensimmäisen kerran sitten lokakuun 2016. Samoin työvoiman määrä on kääntynyt kolmen kuukauden liukuvina keskiarvoina tarkasteltuna laskuun. Touko-heinäkuussa pudotusta kertyi 0,2 prosenttia vuoden takaisesta.

Työministeriön lukujen perusteella alle 25-vuotiaiden työttömien määrän aleneminen on pysähtynyt,

ehkä jopa kääntynyt nousuun. Samoin pitkäaikaistyöttömyyden aleneminen on saattanut pysähtyä.

### Poliittisia ja taloudellisia riskejä...

Epävarmuutta aiheuttavat mm. maailmankaupan ja talouskasvun hidastuminen mm. euroalueella, Yhdysvaltain kauppaja finanssipolitiikka, pankkijärjestelmä osissa euroaluetta, brexit, Kiinan talouskunto ja kehitys sekä velkaantuminen laajemminkin erityisesti kehittyvillä markkinoilla. Pitkään kestänyt elvyttävä rahapolitiikka on luonut kuplia varallisuusarvoihin maailmantaloudessa. Geopoliittinen tilanne on viime vuosina kiristynyt eri puolilla maapalloa.

### Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

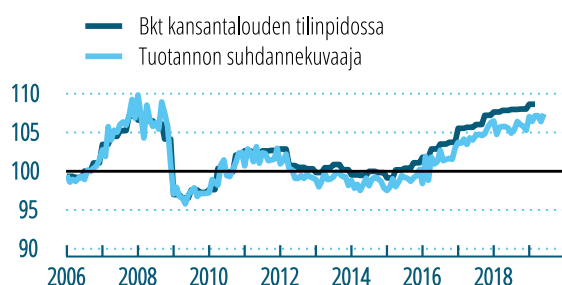
	2018 Marras	2018 Joulu	2019 Tammi	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä
<b>Kuluttajahinnat<sup>1)</sup></b>	1,3	1,2	1,1	1,3	1,1	1,5	1,2	1,0	0,8
<b>Suhdannekuvaaja<sup>1) 2)</sup></b>	0,1	-1,1	0,6	1,5	1,5	1,6	0,8	2,2	
<b>3 kk euribor-korko</b>	-0,316	-0,312	-0,308	-0,308	-0,309	-0,310	-0,312	-0,329	-0,365
<b>Työllisyysasteen trendi</b>	72,2	72,4	72,4	72,4	72,4	72,4	72,4	72,4	72,4
<b>Työttömyysasteen trendi</b>	6,8	6,7	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6

<sup>1)</sup> Vuosimuutos, %

<sup>2)</sup> Tuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu.

Lähteet: Tilastokeskus, Euroopan keskuspankki.

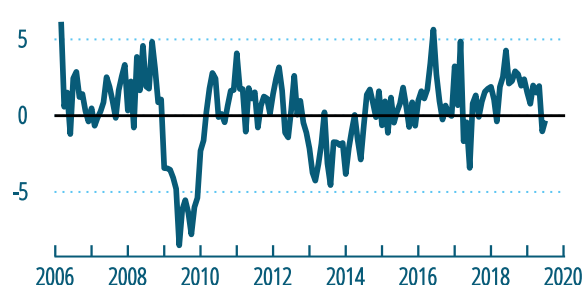
### Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind 2010=100)



Lähde: Tilastokeskus.

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehittyy eri tahtia kuin arvonlisäytilaston perusvuoden jälkeen.

### Tehdyt työtunnit koko kansantaloudessa (3 kk lka vuosimuutos, %)



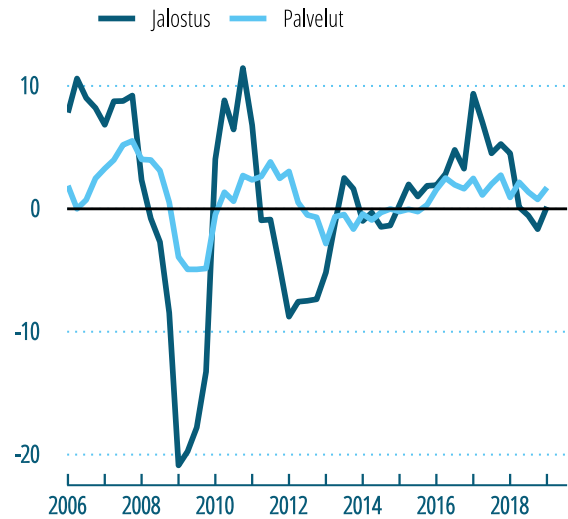
Lähde: Tilastokeskus.

### Ennuste ja sen korjaustarve (%-muutos)

	Ennuste		Korjaustarve	
	2019	2020	2019	2020
<b>Bkt</b>	1,4	1,2		↓
<b>Tuonti</b>	0,3	2,3	↑	↓
<b>Vienti</b>	2,7	2,4	↑	↓
<b>Investoinnit</b>	1,1	1,0	↑	↓
<b>Kulutus</b>	1,1	1,1		
<b>Teollisuustuotanto</b>	2,0	1,5		
<b>Työttömyysaste, %</b>	6,7	6,7		↓
<b>Inflaatio, %</b>	1,2	1,4	↓	↓
<b>Euribor 3 kk, %</b>	-0,2	-0,1		

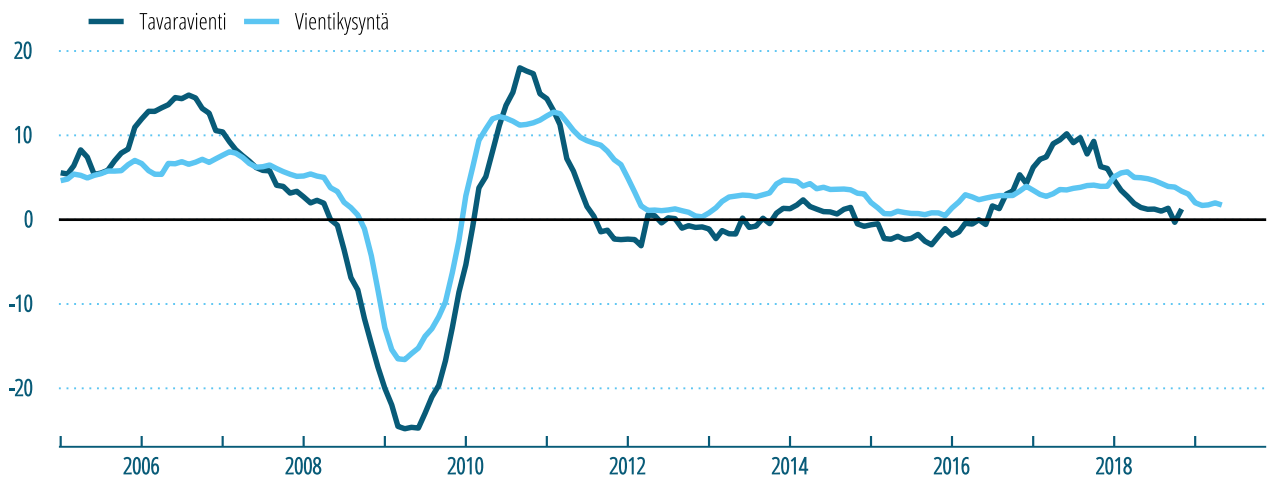
Lähde: Suhdanne 2019:1.

### Arvonlisäyksen muutos edellisestä vuodesta (%)



Lähde: Tilastokeskus.

### Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (%)



Lähteet: OECD, Tulli, Tilastokeskus, Etlan tietokanta, omat laskelmat.

Vientikysyntä = Edellisen vuoden vientiosuuskilla painotettu kilpailijamaiden kausitasoitettu teollisuustuotanto.  
Tavaravienti = Tavaraviennin määrä, 12 kk:n ika (keskistetty).

# Euroopan teollisuuden näkymät synkkenevät yhä, kauppasota kiihtyy

> Saksan talous supistui huhti-kesäkuussa edellisestä neljänneksestä

> Kiina nosti tulleja 75 miljardin dollarin arvoiselle Yhdysvaltojen tuonnille sekä autoille

> Trump vastasi tullien korotuksilla Kiina-tuonnille

> Pääministeri Boris Johnson viemässä Britanniaa kohti sopimuksetonta brexitiä

## Öljyn Brent-laadun hinta noin 59 dollarissa tynnyriltä

Öljyn Brent-laadun hinta on laskenut elokuun lopussa noin 59 dollarin tasolle tynnyriltä, kun se vielä heinäkuussa oli keskimäärin 64 dollarissa. Alimmillaan hinta kävi elokuun alussa noin 57 dollarissa tynnyriltä. Öljyn hintaa ovat laskeet erityisesti kauppasodan kiihtyminen Yhdysvaltojen ja Kiinan välillä sekä tiedot maailmantalouden kasvun hidastumisesta. Hinta ei ole saanut juuri tukea edes OPEC-maiden sopimista tuotannon leikkauksista, jotka ylittivät tavoitetasoa 46 prosentilla heinäkuussa. Myös OPECin ulkopuoliset mutta sopimuksessa mukana olevat maat ylittivät tuotannonleikkaustavoitteensa heinäkuussa.

## Euroalueen inflaatio heinäkuussa 1,0

Euroalueen inflaatio oli heinäkuussa 1,0 prosenttia Eurostatin tarkentuneiden tietojen perusteella. Inflaatiota tarkistettiin hieman alaspäin ennakkotiedoista. Euroalueen maista inflaatio oli nopeinta Latviassa ja Slovakiassa, kummassakin 3 prosenttia. Suurista alueen talouksista Saksan inflaatio oli heinäkuussa 1,1, Ranskan 1,3, Italian 0,3 ja Hollannin 2,6 prosenttia. Euroalueen maista inflaatio oli vaihtelevaa Portugalissa (-0,7 %) ja Kreikassa (0,4 %). Enemmistössä euroalueen maista inflaatio jäi EKP:n tavoitetasoa alapuolelle. Energian ja prosessoitamattoman ruoan hinnoista puhdistettu pohjainflaatio oli heinäkuussa euroalueella 1,1 prosenttia.

## Euroalueen teollisuustuotanto laski heinäkuussa 2,6 prosenttia

Euroalueen teollisuustuotanto laski heinäkuussa 2,6 prosenttia vuoden takaisesta. Edelliskuukaudesta tuotanto laski valuutta-alueella 1,6 prosenttia. EU-maiden teollisuustuotantoon puolestaan kirjattiin heinäkuussa 1,9 prosentin lasku vuoden takaisesta. EU-maista teollisuustuotanto laski eniten vuoden takaisesta Saksassa (-6,2 %), Kroatiassa (-5,6 %) ja Portugalissa (-5,6 %). Edelliskuuhun verrattuna voimakkain pudotus havaittiin Irlannissa (-8,8 %). Vuoden takaisesta teollisuustuotanto kehittyi parhaiten Virossa (+7,4 %), Latviassa (+4,4 %) ja Tanskassa (+4,2 %). Tuoteryhmittäin tarkasteltuna heikoiten EU-maissa kehittyi pääomataroiden tuotanto, joka laski yhteensä 3,7 prosenttia vuoden takaisesta. Myös EU-maiden välituotteiden tuotanto laski heinäkuussa 2,0 prosenttia vuoden takaisesta.

## Teollisuustuotanto ja hinnat (%-muutokset)

	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	2019 Elo	3 kkl <sup>3)</sup>	Kum <sup>2)</sup> 2018/19 <sup>4)</sup>	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
<b>Teollisuustuotanto</b>									
<b>G7<sup>1)</sup>: kk/kk, vuositasolla</b>	0,6				-0,1	0,2	2,3	0,9	1,6
<b>EU-28</b>	0,0	-1,6			-0,6	-0,6	0,2	1,0	1,6
<b>Euroalue</b>	-0,8	-2,4			-0,6	-1,2	-0,1	0,7	1,6
<b>Suomen 12 vientimaata<sup>1)</sup>, %</b>					-0,4	-0,5	1,8	0,8	1,6
<b>Kuluttajahinnat</b>									
<b>EU-15<sup>2)</sup></b>	1,3	1,3	1,2		0,7	1,2	1,7	1,4	1,6
<b>Euroalue, harmonisoitu</b>	1,2	1,3	1,0		0,9	1,1	1,8	1,4	1,6
<b>Suomen 14 vientimaata<sup>2)</sup></b>	1,6	1,6	1,5		0,8	1,5	1,8	1,5	1,7
<b>Raaka-aineiden hinnat</b>									
<b>Muu kuin energia, HWWA-ind., %</b>	-8,6	-3,2	5,6		1,5	0,9	1,8	-4,3	1,2
<b>Raakaöljy, USD/tyunnyri, taso</b>	70,2	63,0	64,2		-2,7	65,1	72,8	65,0	67,0

<sup>1)</sup> Kolmen kuukauden liukuva keskiarvo.

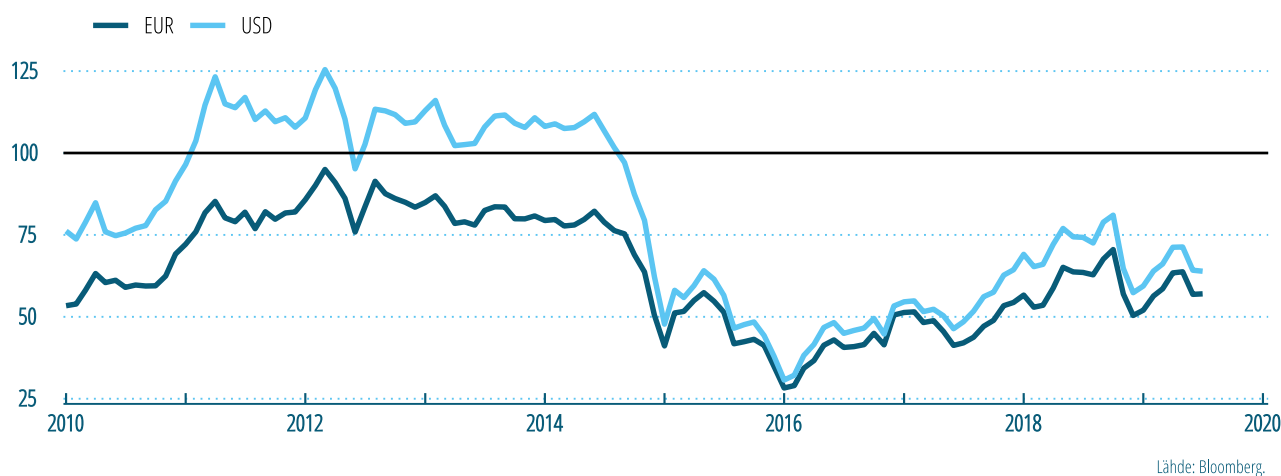
<sup>2)</sup> Laskettu kansallisista indekseistä.

<sup>3)</sup> Viimeisen kolmen kuukauden keskiarvon muutos ed. kolmesta kuukaudesta.

<sup>4)</sup> Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi. Raakaöljyn osalta kuvaa tasoa v. 2019 ja HWWA-indeksin osalta muutosta v. 2019.

Lähteet: Tilastokeskus, OECD, Bloomberg, Suhdanne 2019:1.

## Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta (USD/barreli, Brent)



## Korot (%)

	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	2019 Elo	Viim.	3 kk ka	2018 ka	2019 <sup>1)</sup>
<b>Rahamarkkinakorot, 3 kk, %</b>										
<b>Euribor</b>	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4		-0,4	-0,3	-0,3	-0,3
<b>USA, Libor</b>	2,6	2,6	2,5	2,4	2,3		2,1	2,4	2,3	2,4
<b>Japani, 3 kk</b>	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1		0,1	0,1	0,1	0,1
<b>Iso-Britannia</b>	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8		0,8	0,8	0,7	0,8
<b>Ruotsi, Stibor</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	-0,5	0,0
<b>Euribor, 12kk</b>	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3		-0,4	-0,2	-0,2	-0,2
<b>Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %</b>										
<b>USA</b>	2,6	2,5	2,4	2,1	2,0		1,5	2,2	2,9	2,3
<b>Saksa</b>	0,1	0,0	-0,1	-0,3	-0,3		-0,7	-0,2	0,5	-0,2
<b>Ranska</b>	0,4	0,4	0,3	0,1	-0,1		-0,4	0,1	0,8	0,2
<b>Italia</b>	2,5	2,6	2,6	2,3	1,7		1,3	2,2	2,6	2,1
<b>Espanja</b>	1,1	1,1	0,9	0,5	0,4		0,1	0,6	1,4	0,7
<b>Belgia</b>	0,5	0,5	0,4	0,1	0,0		-0,3	0,2	0,8	0,2
<b>Kreikka</b>	3,8	3,4	3,4	2,7	2,1		2,0	2,7	4,2	2,8
<b>Portugali</b>	1,3	1,2	1,0	0,6	0,5		0,2	0,7	1,8	0,8
<b>Irlanti</b>	0,7	0,6	0,5	0,3	0,1		0,0	0,3	1,0	0,4
<b>Suomi</b>	0,3	0,2	0,1	0,0	-0,1		-0,4	0,0	0,6	0,1

<sup>1)</sup> Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi.

Lähde: Bloomberg.

## Korot (%), osake- ja valuuttakurssit

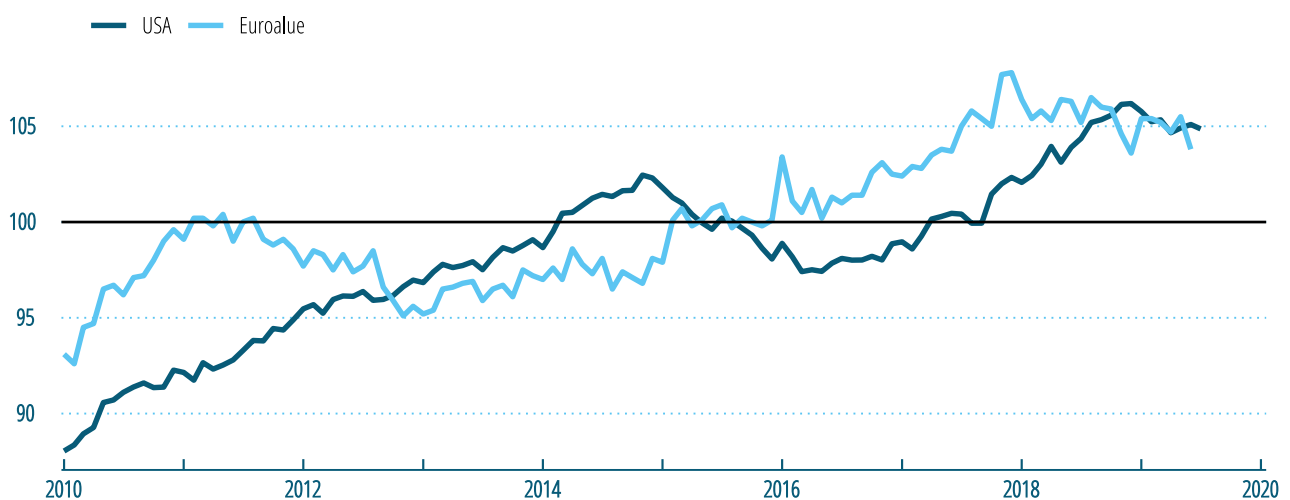
	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	2019 Elo	Viim.	%, 3 kk	%, 12 kk	%, v. alusta <sup>1)</sup>
<b>Osakekurssit, indeksipisteluku ja muutokset (indeksi, 2008/12=100)</b>										
<b>Eurobloc 300</b>	162,0	167,6	163,2	163,1	167,6		159,0	0,0	-1,3	5,4
<b>SP 500, USA</b>	319,5	330,9	325,3	329,3	341,4		324,4	3,2	7,3	9,2
<b>Nikkei 300, Japani</b>	191,5	193,0	185,8	185,2	189,3		181,1	-1,9	-6,5	-1,6
<b>Hex, yleisindeksi</b>	181,9	182,0	171,7	172,0	174,8		166,8	-4,0	-7,0	-3,6

Rahamarkkinaennusteet	Lyhyet korot, 3 kk		Pitkät korot, 10v.		Euron val.kurssit paik. valuutoissa					
	Libor	Euribor	USA	Saksa	USD	JPY	RMB	GBP	SEK	RUB
<b>2018</b>	2,3	-0,3	2,9	0,5	1,2	130,4	7,8	0,9	10,3	74,1
<b>2019/7</b>	2,3	-0,4	2,0	-0,3	1,1	121,4	7,7	0,9	10,6	70,9
<b>2019e</b>	2,6	-0,2			1,1	130,2	7,8	0,9	10,3	73,4
<b>2020e</b>	2,6	-0,1			1,1	130,2	7,8	0,9	10,3	73,4

<sup>1)</sup> Vertailulukuna tammikuun keskiarvo.

Lähde: Bloomberg.

## Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind 2015=100)



Lähde: OECD.



# Tavaraviennin ja -tuonnin määrä supistui kesäkuussa

> Tavaraviennin arvo laski eniten kuljetusvälineissä

> Vienti Yhdysvaltoihin, Kiinaan ja Venäjälle oli arvoltaan kasvussa

> Metsäteollisuuden vientihinnat ovat laskussa

## Kaasuputkien toimitukset kasvattivat metallien jalostuksen vientiä myös kesäkuussa

Tavaraviennin määrä väheni kesäkuussa 1,5 prosenttia edellisvuodesta, kun Tullin ilmoittama viennin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä. Viennin arvo laski 3 prosenttia ja vientihinnat 1,5 prosenttia viimevuotisesta.

Tullin ennakkotietojen mukaan tavaraviennin arvo laski eniten kuljetusvälineissä. Myös koneiden ja laitteiden, metsäteollisuuden tuotteiden sekä kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden viennin arvo oli laskussa. Öljynjalosteiden viennin arvo sen sijaan pysyi edellisvuoden lukemissa. Kaasuputkia vietiin kesäkuussa avomerelle ja Venäjälle 129 miljoonan euron arvosta, mikä kasvatti metallien jalostuksen vientiä tuntuvasti. Ilman putkitoimituksia metallien viennin arvo olisi laskenut 5 prosenttia.

Vienti Yhdysvaltoihin, Kiinaan ja Venäjälle oli kasvussa kesäkuussa, mutta vienti EU-maihin laski arvoltaan 7 prosenttia. Vienti EU:n ulkopuolelle nousi yhteensä 3 prosenttia. Kuluvan vuoden alkupuoliskolla vienti EU-maihin kasvoi arvoltaan 2 prosenttia ja muihin maihin 6 prosenttia.

Tavaroiden vientihinnat alenivat heinäkuussa 1,9 prosenttia viimevuotisesta. Metallien jalostuksen vientihinnat kääntyivät jo tammikuussa noususuuntaan, mutta jäivät vielä heinäkuussa 5,6 prosenttia edellisvuotista matalammalle tasolle. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden vientihinnat putosivat 5 prosenttia vuodentakaisesta. Paperiteollisuuden vientihinnat laskivat 4 prosenttia ja puutavaraiteollisuuden 3,3 prosenttia, mikä viittaa siihen, että kysyntä on heikentynyt. Elintarviketeollisuuden jo pitkään kestänyt vientihintojen nousu sen sijaan jatkui heinäkuussa, alan vientituotteet kallistuivat 2,7 prosenttia.

## Sähkötekniisten tuotteiden tuonnin arvo pysyi kesäkuussa edellisvuoden lukemissa

Tavaratuonnin määrä putosi kesäkuussa 7,2 prosenttia vuodentakaisesta, kun Tullin ilmoittama tuonnin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen tuontihintaindeksillä. Tuonnin arvo laski 10 prosenttia ja tuontihinnat 2,6 prosenttia edellisvuodesta. Energiatuotteiden tuontihinnat putosivat kesäkuussa 9,5 prosenttia, mikä vaikutti eniten tuontihintojen laskuun. Heinäkuussa energiatuotteiden tuontihinnat laskivat 8,9 prosenttia.

Tullin ennakkotietojen mukaan teollisuuden koneiden ja laitteiden, kuljetusvälineiden sekä kemianteollisuuden tuotteiden tuonnin arvo oli laskussa. Myös raudan ja teräksen sekä malmien tuonnin arvo väheni.

Sähkötekniisten tuotteiden tuonnin arvo sen sijaan pysyi viime vuoden lukemissa.

Arvoltaan tavaroiden tuonti laski eniten Saksasta. Tuonti Yhdysvalloista lisääntyi tuntuvasti, mutta tuonti Kiinasta nousi vain vähän.

## Ulkomaankauppa ja vaihtotase (%-muutokset ja mrd. euroa)

	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	3 kkl <sup>1)</sup>	Kum <sup>2)</sup>	2018 <sup>3)</sup>	Ennuste 2019	Ennuste 2020
<b>Tavaroiden vienti</b>										
-määrä, %-muutos	-0,7	-3,4	7,6	-1,5		-3,3	2,4	0,5	2,6	2,1
-hinta, %-muutos <sup>4)</sup>	1,8	1,1	-0,2	-1,5	-1,9	-0,2	0,7	5,2	0,5	0,7
<b>Tavaroiden tuonti</b>										
-määrä, %-muutos	-3,8	4,7	3,5	-7,2		0,9	-1,1	2,9	0,8	1,7
-hinta, %-muutos <sup>4)</sup>	1,8	1,5	-0,7	-2,6	-2,0	-0,2	0,1	4,1	-0,3	0,5
<b>Vaihtotase, mrd. eur</b>	-0,2	-3,9	0,6	0,8			-1,4	-3,7	-1,0	0,2
<b>Kauppataase, mrd. eur</b>	0,2	-0,2	0,1	0,4			1,4	0,8	2,9	3,4

<sup>1)</sup> Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä.

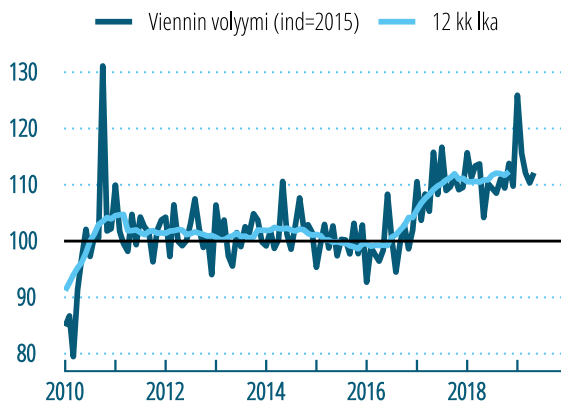
<sup>2)</sup> Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

<sup>3)</sup> Kansantalouden tilinpidossa.

<sup>4)</sup> Indeksi 2010=100.

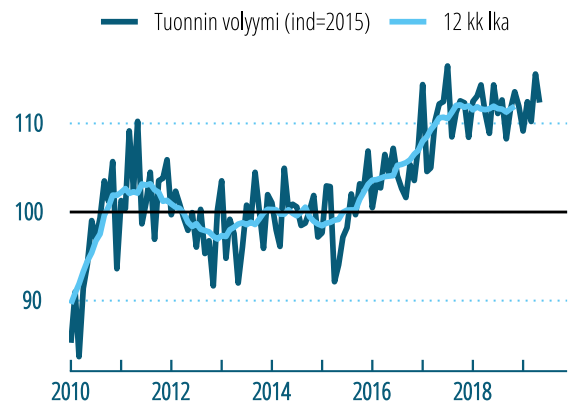
Lähteet: Tulli, Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

## Viennin volyymi, kausitasoitus (ind 2015=100)



Lähde: Tilastokeskus, tulli.

## Tuonnin volyymi, kausitasoitus (ind 2015=100)



Lähde: Tilastokeskus, tulli.

## Viennin määrä toimialoittain (%-muutos)

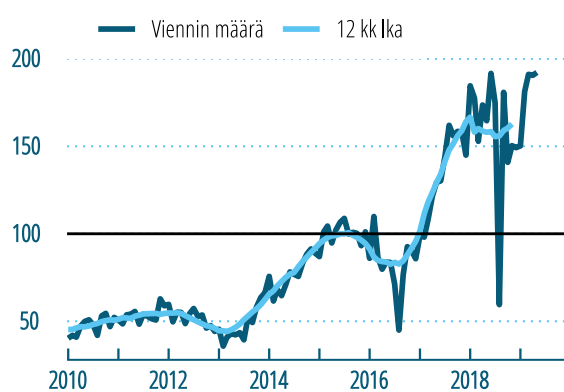
	Arvo-osuus 2018 (%)	2019 Tammi	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	Kum
Paperiteollisuus (17)	16,1	-4,3	-1,2	-3,9	-0,3	-1,3	-2,3
Metallien jalostus (24)	13,4	6,9	7,0	0,3	41,0	23,1	15,1
Koneet ja laitteet (28)	12,9	-0,8	11,4	3,6	8,8	7,6	6,1
Kemikaalit ja lääk. (20, 21)	8,9	0,0	-6,0	-6,1	5,5	11,9	0,9
Öljytuotteiden valm. (19)	8,1	-2,9	-2,7	-9,5	17,6	23,8	4,2
Moottoriajoneuvot (29)	6,5	-16,5	2,1	10,9	22,1	10,9	6,2

Lähteet: Tulli ja Tilastokeskus.

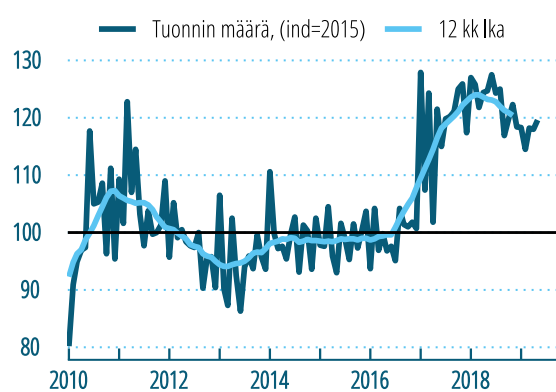
## Vienti ja tuonti (vuosimuutos, %)

	2017 IV	2018 I	2018 II	2018 III	2018 IV	2019 I	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
Vienti yhteensä	8,6	3,4	1,4	-1,4	1,0	3,3	1,1	2,7	2,4
Tavaroiden vienti	6,9	4,0	1,2	-3,6	0,3	3,4	0,5	2,6	2,1
Palvelujen vienti	12,1	2,2	1,8	3,8	2,6	3,0	2,6	3,0	3,1
Tuonti yhteensä	2,9	5,6	1,9	2,7	6,2	-0,4	4,1	0,3	2,3
Tavaroiden tuonti	3,8	6,4	0,2	1,5	3,8	-3,8	2,9	0,8	1,7
Palvelujen tuonti	1,0	3,8	5,6	5,1	11,0	6,8	6,5	-0,8	3,5

Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

Moottoriajoneuvojen viennin määrä,  
kausitasoitus (ind 2015=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonnin  
määrä, kausitasoitus (ind 2015=100)

Lähde: Tilastokeskus, tullit.

# Vähittäiskaupan kasvu kestävämmälle tasolle

> Vähittäiskaupan myynnin määrä kasvoi touko-heinäkuussa 2,1 %

> Kasvu hidastui edellisestä havainnosta, kun vahva huhtikuu putosi vertailusta pois

> Moottoriajoneuvoissa pientä elpymistä

> Liikevaihdon hinnat viimevuotisella tasolla

## Vähittäiskaupan kasvu maltillistui

Vähittäiskaupan liikevaihdon työpäiväkorjaamaton määrä kasvoi ennakkotietojen mukaan touko-heinäkuussa 2,1 prosenttia vuoden takaisesta. Tätä edeltäneet kolme havaintoa olivat keskimäärin 2,7 prosenttia, koska huhtikuussa kasvua kertyi yli kuusi prosenttia vuoden takaisesta.

Ennakkoluku on vain koko vähittäiskaupalle. Huhti-kesäkuussa tavaratalojen liikevaihdon määrä kasvoi 3,4 prosenttia ja erikoiskaupan 3,8 prosenttia. Edellinen on viime kuukausina kiihtynyt, jälkimmäinen puolestaan hidastunut.

Kodintekniikan vähittäiskauppa kasvoi huhti-kesäkuussa melkein 11 prosentin vauhtia vuoden takaisesta. Erityisesti tällä toimialalla liikevaihdon määrää lisää kuitenkin tuotteiden teknisen kehityksen tuoma lisäys määräaindeksiin. Kun esimerkiksi televisioon tulee uusia teknisiä ominaisuuksia, siitä tulee aiempaa parempi ja monipuolisempi tuote, tavallaan aiempaa ”suurempi”, vaikka tuotteen kappalemäärä ei muutu. Kasvu on kuitenkin niin voimakasta, että myynnin kappalemäärät ovat nekin olleet selvässä kasvussa. Kodintekniikan hinnat olivat 7 prosentin laskussa vuoden takaisesta.

## Moottoriajoneuvoissa piristymistä

Pitkään kärsinyt moottoriajoneuvojen kauppa piristyi selvästi huhti-kesäkuussa: tukkukauppa kasvoi kausitasoitettuna 3,5 prosenttia ja vähittäiskauppa 0,9 prosenttia edeltäneestä kolmen kuukauden ajanjaksosta.

## Hinnat viimevuotisella tasolla

Koko vähittäiskaupan hinnat ovat liikevaihdon käypä- ja kiinteähintaisten aikasarjojen avulla laskettuna viimevuotisella tasollaan. Inflaatio olisi näin laskettuna hidastunut selvästi viime vuoden lopun yhdestä prosentista. Tavaroiden hintainflaatio oli kuluttajahintaindeksin mukaan kuitenkin heinäkuussa 0,6 prosenttia. Käsitteet eivät ole yhtenevät.

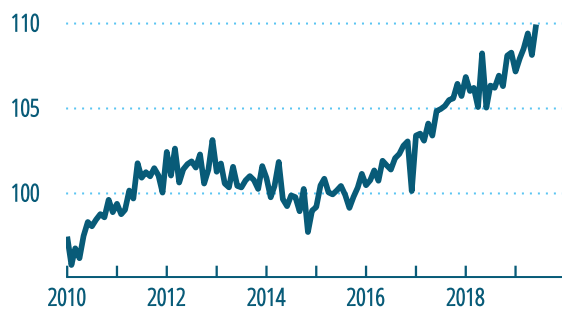
Moottoriajoneuvojen kaupassa ja huoltotoimessa hinnat alenivat huhti-kesäkuussa 0,2 prosenttia vuoden takaisesta. Niiden tukkukaupassa hinnat laskivat 1,4 prosenttia, mutta nousivat vähittäiskaupassa 0,1 prosenttia ja huollossa 1,2 prosenttia.

## Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka, %)

	2019 Tammi	2019 Helmi	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä
<b>Vähittäiskauppa</b>	1,2	0,8	1,1	2,8	2,4	2,9	2,1
<b>Päivittäistavarakauppa</b>	-0,7	-1,2	-2,0	0,6	0,6	1,8	-0,3
<b>Tavaratalokauppa</b>	0,2	0,1	1,5	2,9	2,7	3,4	
<b>Erikoiskauppa yhteensä</b>	2,4	2,4	4,0	5,1	4,2	3,8	
<b>Kodintekniikan vähittäiskauppa</b>	7,5	7,5	11,2	11,9	12,9	10,9	
<b>Rautakauppatavaroiden vähittäiskauppa</b>	0,3	-0,4	0,1	2,2	-0,3	0,3	
<b>Urheiluvälineiden vähittäiskauppa</b>	11,0	7,4	7,8	4,6	7,5	5,3	
<b>Moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus</b>	-2,9	-1,3	-0,5	0,0	-1,8	-1,9	

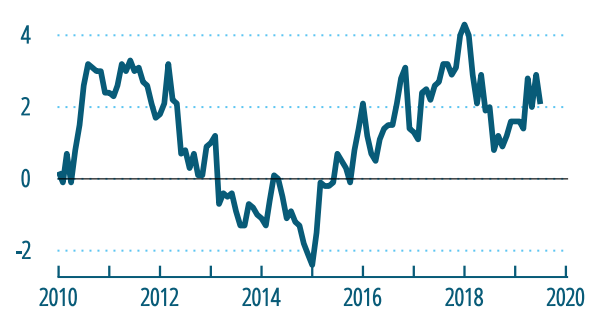
Lähde: Tilastokeskus.

## Vähittäiskaupan myynnin kausitasoitettu määrä (indeksi 2015 = 100)



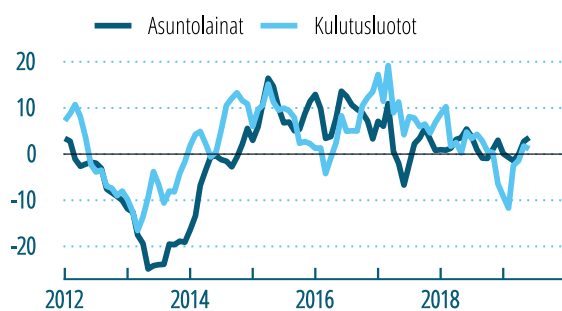
Lähde: Tilastokeskus.

## Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka, %)



Lähde: Tilastokeskus.

## Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista (3 kk lka, %-muutos)



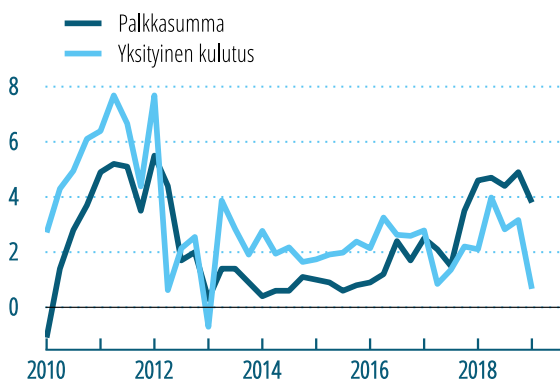
Lähde: Suomen Pankki

## Yksityiset kulutusmenot, määrän vuosimuutos (%)

	2017 III	2017 IV	2018 I	2018 II	2018 III	2018 IV	2019 I	Ennuste 2019	Ennuste 2020
<b>Yksityiset kulutusmenot</b>	0,8	1,7	1,4	3,0	1,6	1,9	-0,5	1,4	1,3
<b>Kestävät kulutustavarat</b>	3,5	5,4	5,3	9,6	4,4	-0,1	-3,1	1,3	3,8
<b>Puolikestävät tavarat</b>	3,4	4,3	1,7	4,7	0,8	-0,5	2,6	1,8	2,0
<b>Lyhyikäiset tavarat</b>	-0,5	-0,9	1,5	-0,4	0,3	0,6	-2,8	-0,1	0,2
<b>Palvelut</b>	1,7	2,5	1,4	3,3	2,2	2,6	1,1	2,2	1,4

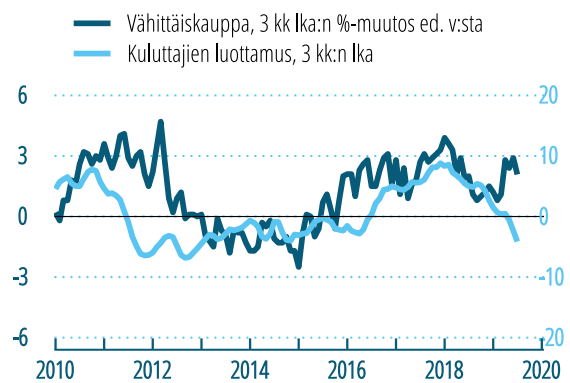
Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

## Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (%)



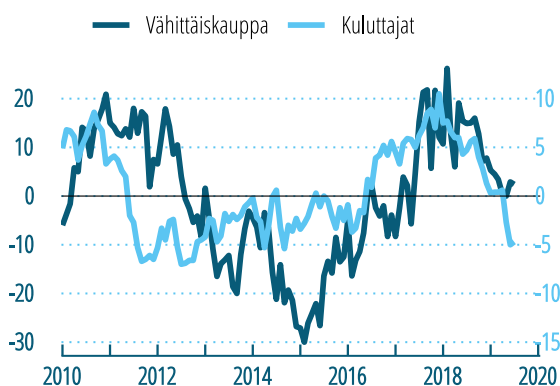
Lähde: Tilastokeskus.

## Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan myynnin määrä



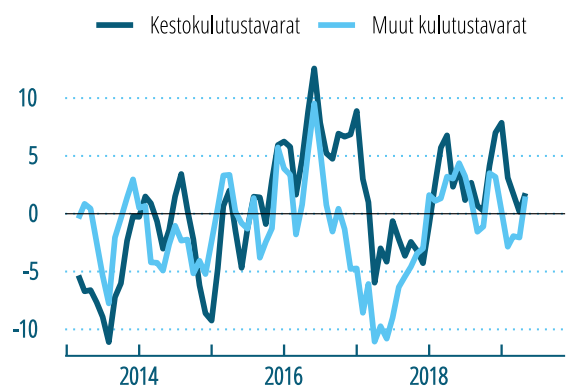
Lähteet: Tilastokeskus ja Euroopan komissio.

## Luottamusindikaattorit (saldot)



Lähde: Euroopan komissio.

## Kulutustavaroiden tuonnin määrä (3 kk Ika, %-muutos)



Lähteet: Tulli, Tilastokeskus.

# Investointiaktiiviteetti odotettua vireämpää alkuvuonna

> Teollisuudessa vahva investointipuhti

> Liike- ja asuinrakentaminen alamaässä

> Hallitukselta laiha investointiohjelma

Uudisrakentamisen volyyymi kohosi II-neljänneksellä 0,6 prosenttia vuodentakaisesta. Asuntojen uudisrakentaminen supistui vajaat 5 prosenttia, mutta yritysten ja yhteisöjen rakentaminen kasvoi saman verran. Muuta talonrakentamista nosti teollisuusrakentaminen, jossa päästiin 18 prosentin kasvuun.

Teollisuusrakentamisen vahva elpyminen on myönteinen kehityssuunta, mikä tulee näkymään II-neljänneksen investointiluvuissa.

Myös loppuvuosi on lupaava, sillä uusia tehdashankkeita käynnistettiin alkuvuonna vajaat 40 prosenttia vuodentakaisesta enemmän.

Teollisuuden investointien elpyminen on hyvin sopusoinnussa EK:n investointitiedustelun kanssa. Yrityskyselyn mukaan käypähintainen tehdasrakentaminen kasvaa tänä vuonna yli 20 prosenttia, ja kasvu on laaja-alaista kattaen elintarvike-, energia- sekä metalli- ja kemianteollisuudet.

Tehdasrakentaminen tuottaa yleensä muitakin investointeja kuten kone- ja laitehankintoja. EK:n tiedustelussa kone- ja laiteinvestointien arvioidaan kasvavan tänä vuonna 5 prosenttia, ja samaan kasvulukuun päästään tutkimus- ja tuotekehityspanostuksissa.

Muiden toimialojen (ml. asuinrakentaminen) investointiaktiiviteetti on kuitenkin hiipunut.

Suurimpien kaupunkien aluekeskusrakentaminen on viimeistelyä vaille valmista. Alkuvuonna liike- ja toimistokeskusrakentaminen supistui 7 prosenttia.

Asuinrakentaminen on jatkanut alamäkeä koko alkuvuoden pudoten 3,5 prosenttia vuodentakaisesta.

Pidemmällä aikavälillä katseet ovat kääntyneet hallituksen investointirahoihin. Hallitusohjelman mukaan rahoitusta on tulossa selvästi odotuksia vähemmän, ja valtaosin lisäpanostukset kohdentuvat väylien peruskorjaukseen vuosina 2020-2021.

Kertaluonteista investointirahoitusta on tarkoitus lisätä mm. tutkimus- ja kehitystoimintaan, kivihiilen käyttöä korvaaviin hankkeisiin, kiertotalouden edistämiseen, luonnonsuojeluun, rajavartiolaitokselle sekä asuntojen peruskorjauksiin.

## Ennakoivia indikaattoreita (%-muutos vuodentakaisesta ellei toisin ilmoitettu)

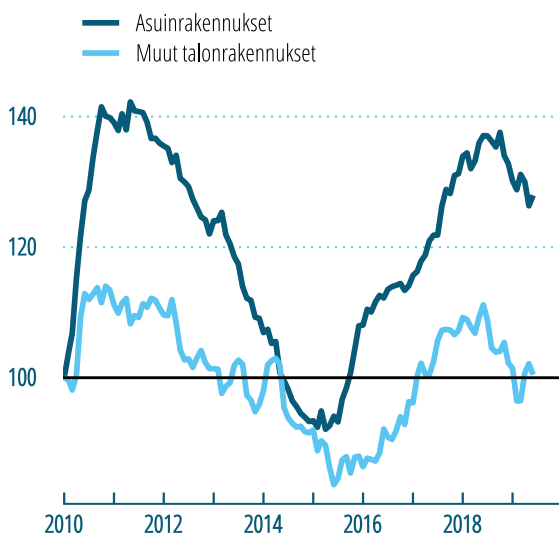
	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	3 kk <sup>2)</sup>	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
<b>Inv.tav. tuonti (määrä)</b>	0,6	16,7	5,6			1,5	1,5	2,6	2,4
<b>Inv.tav. tuotanto (määrä)</b>	2,9	17,0	1,6	9,5		1,9	4,9		
<b>Rakennusaineteollisuus<sup>2)</sup></b>	-6,3	-2,1	-6,1	-1,7		-1,2	2,3		
<b>Rakennusten aloitukset (m<sup>3</sup>)</b>	8,5	34,1	-0,4	-4,9		1,5	-2,7		
-asuinrakennukset	27,1	-8,9	-21,3	11,4		-1,5	1,2		
-muut rakennukset	0,3	71,6	13,4	-11,0		3,1	-4,7		
<b>Uudisrak. vol.ind. yht.</b>	1,0	1,2	1,4	-0,7		0,1	7,7	-1,3	-0,3
-asuntorakentaminen	-2,2	-4,5	-3,9	-5,5		-0,9	9,2	-1,0	-0,7
-muu talonrakentaminen	3,7	6,3	6,0	3,5		1,1	6,5	-1,5	0,2
<b>Rak. luottam.ind, saldo<sup>3)</sup></b>	10,4	5,2	6,8	0,4	2,5				

<sup>1)</sup> Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos.

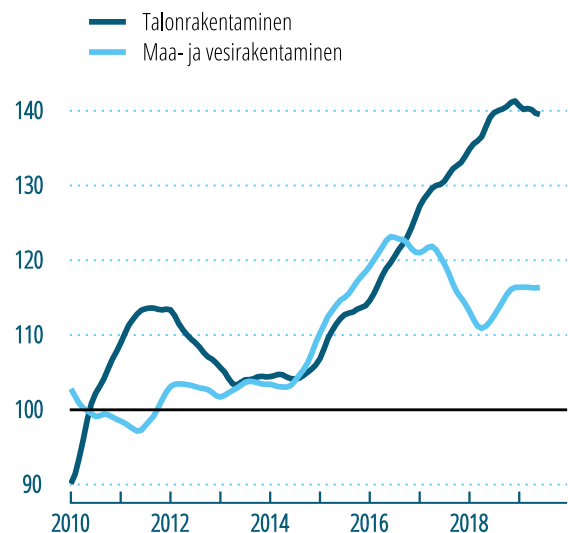
<sup>2)</sup> Tuotannon määrä.

<sup>3)</sup> Eurostat.

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Tulli, Suhdanne 2019:1.

Uudisrakennuksen aloitukset (m<sup>3</sup>),  
12 kk, lka

Lähde: Tilastokeskus.

Rakennusyritysten myynnin volyymi,  
trendi (ind 2010=100)

Lähde: Tilastokeskus.



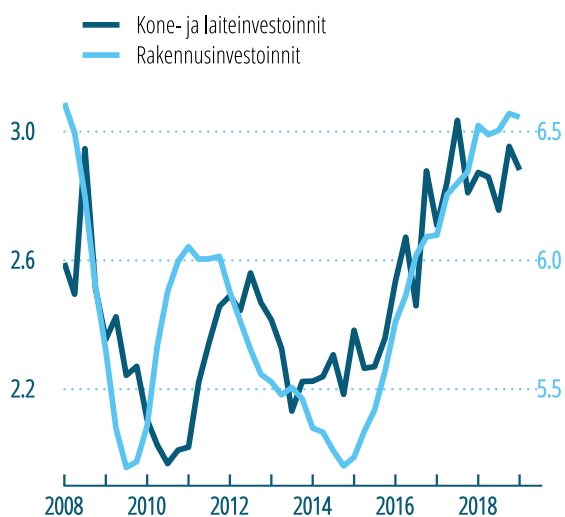
## Investointien volyymi (%-muutokset ed. vuodesta)

	2018 I	2018 II	2018 III	2018 IV	2019 I	Q <sub>t</sub> / Q <sub>t-1</sub> <sup>1)</sup> *	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
<b>Investoinnit yht.</b>	6,1	3,0	-0,6	4,4	0,5	-0,6	3,1	1,1	1,0
<b>Yksityiset inv.</b>	6,6	2,5	-1,9	3,2	1,2	0,4	2,3	1,5	0,7
<b>Julkiset inv.</b>	3,9	5,5	5,7	9,0	-2,9	-4,0	6,2	-0,5	2,3
<b>Koneet ja laitteet</b>	5,9	0,5	-10,2	6,1	0,9	-2,5	0,4	1,9	1,1
<b>Rakennusinv.</b>	7,9	4,5	2,0	3,9	1,4	-0,2	4,4	0,1	0,4
<b>-asuinrak.</b>	10,8	6,9	3,9	4,6	0,8	-0,4	6,3	0,0	0,4
<b>-muut talonrak.</b>	7,1	4,4	3,3	6,3	2,1	-0,5	5,2	0,2	0,2
<b>-maa- ja vesirak.</b>	-0,6	-3,3	-5,7	-2,1	1,4	2,3	-3,2	0,4	0,7
<b>Muut investoinnit</b>	1,6	1,4	3,4	3,4	-2,5	-2,4	2,5	2,4	2,9

<sup>1)</sup> Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä.

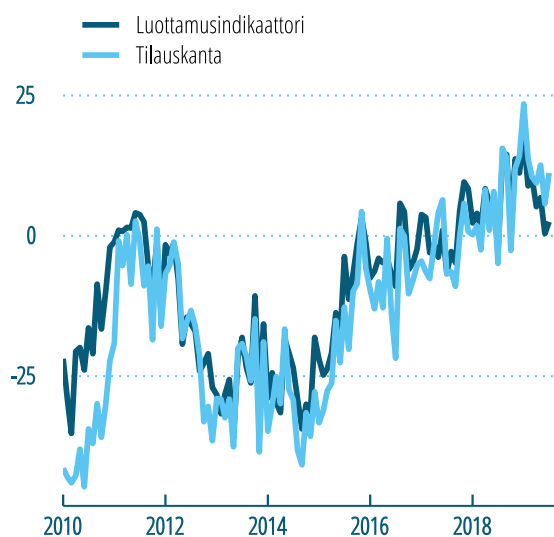
Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

## Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien volyymi, kausitasoitus



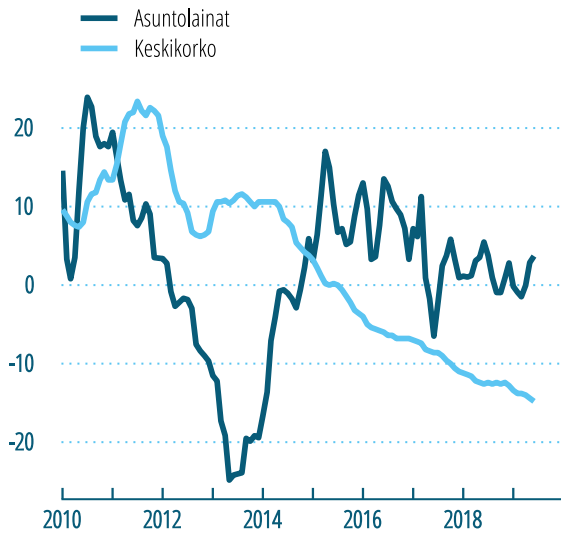
Mrd. euroa vuoden 2010 hinnoin.  
Lähde: Tilastokeskus.

## Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)



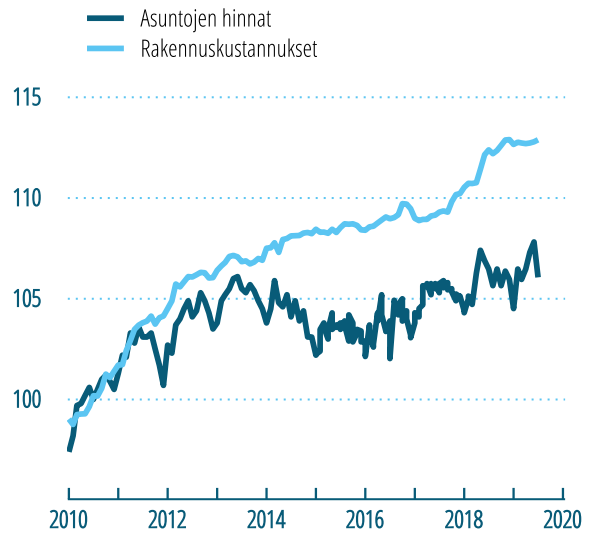
Lähde: Euroopan komissio.

### Kotitalouksien nostamat as.lainat, 3kk, summa (%-muutos ed. v:sta)



Lähde: Suomen Pankki.

### Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat (ind 2010=100)



Lähde: Tilastokeskus.

# Suhdannekuvaajan mukaan bkt kasvoi 1,4 prosenttia kuluvan vuoden alkupuoliskolla

> Jalostuksen ja palvelualueiden tuotanto kasvoi kesäkuussa

> Teollisuuden ja rakennusalan luottamus koheni elokuussa

> Palveluyritysten luottamus heikkeni

## Työpäiväkorjattuna kokonaistuotanto kasvoi kesäkuussa runsaat 2 prosenttia vuodentakaisesta

Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen sarjan mukaan kokonaistuotanto kasvoi kesäkuussa vain 0,5 prosenttia vuodentakaisesta. Työpäiväkorjattuna kasvua kertyi 2,2 prosenttia viimevuotisesta. Kausitasoitettuna tuotanto nousi kesäkuussa 0,9 prosenttia toukokuusta. Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto kasvoi kesäkuussa työpäiväkorjattuna 2,2 prosenttia edellisvuodesta. Palvelualueiden tuotanto nousi 2,5 prosenttia, mutta alkutuotanto supistui 7,5 prosenttia.

## Pikaennakon mukaan bkt kasvoi toisella neljänneksellä työpäiväkorjattuna 1,8 prosenttia viimevuotisesta

Kansantalouden tilinpidon kesäkuussa julkaistujen korjattujen ennakkotietojen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvoi kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 0,9 prosenttia vuodentakaisesta alkuperäisen sarjan mukaan ja kausitasoitettuna 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Neljännesvuosittaisen pikaennakon mukaan kausitasoitettu bruttokansantuote kasvoi kuluvan vuoden toisella neljänneksellä 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Työpäiväkorjattuna bkt nousi toisella neljänneksellä 1,8 prosenttia vuodentakaisesta. Pikaennakon laskennassa ei huomioida välituotekäyttöä, tuoteveroja eikä tuotetukipalkkioita.

Tuotannon suhdannekuvaajan alkuperäisen sarjan mukaan kokonaistuotanto kasvoi vuoden 2019 alkupuoliskolla 1,4 % vuodentakaisesta ja työpäiväkorjattuna niinkään 1,4 prosenttia. Suomen bkt kasvoi viime vuonna 1,7 prosenttia.

## Teollisuuden luottamus vahvistui hieman elokuussa

Elinkeinoelämän keskusliiton julkaiseman teollisuuden luottamusindikaattorin mukaan teollisuusyritysten luottamus koheni hieman elokuussa. Saldoluku pysyi kuitenkin edelleen pitkän aikavälin keskiarvon alapuolella.

Tuotannon odotetaan jonkin verran lisääntyvän lähikuukausina. Vastaajista 81 prosenttia kuitenkin ilmoitti, että tuotantokapasiteetti oli täydessä käytössä elokuussa. Tilauskannat olivat laskussa. Valmistuotevarastot olivat normaalia suuremmat, mutta ne pienenevät hieman.

Myös rakennusalan luottamus nousi elokuussa ja näin ollen se on edelleen pitkän aikavälin keskiarvoa korkeampi. Tilauskannat pysyivät ennallaan elokuussa. Palveluyritysten luottamus heikkeni ja putosi siten pitkän aikavälin keskiarvon alapuolelle. Myynti pysyi ennallaan verrattuna edelliseen kuukauteen.

Indikaattoreita (indeksi 2010 = 100 tai %-muutos vuodentakaisesta)

	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	Kum*
<b>Kokonaistuotanto, 2010 = 100</b>	106,8	106,9	108,8	110,4		
<b>vuosimuutos, %</b>	0,9	3,4	1,2	0,5		1,4
<b>Alkutuotanto, 2010 = 100</b>	123,0	117,6	111,7	109,6		
<b>vuosimuutos, %</b>	-1,5	-5,8	-3,5	-9,3		-3,3
<b>Jalostus, 2010 = 100</b>	103,4	102,4	102,8	105,0		
<b>vuosimuutos, %</b>	-1,5	5,2	-0,3	-0,4		0,8
<b>Palvelut, 2010 = 100</b>	107,7	108,5	111,3	112,9		
<b>vuosimuutos, %</b>	2,0	3,0	2,0	1,3		1,9
<b>Teol. luottamusind., saldo*</b>	-1	-3	0	-6	-4	
<b>Rak. luottamusind., saldo*</b>	10	5	7	0	2	
<b>Palv. luottamusind., saldo*</b>	11	12	11	20	13	

<sup>1)</sup> Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

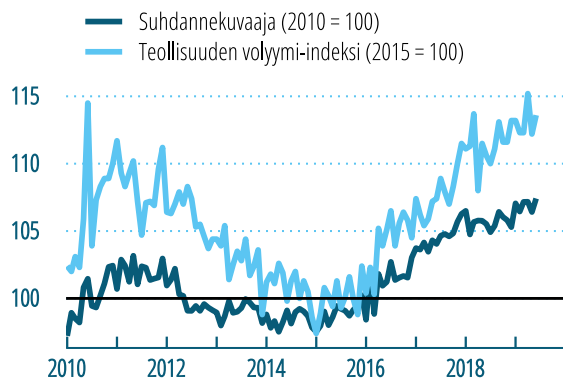
Lähteet: Tilastokeskus ja \*Euroopan komission, Business and Consumer Survey.

Kokonaistuotanto toimialoittain (%-muutos vuoden takaisesta)

	2017 I	2018 I	2018 II	2018 III	2018 IV	2019*	2018*	Ennuste 2019	Ennuste 2020
<b>Bkt markkinahintaan</b>	3,3	2,1	2,1	1,8	0,7	0,9	1,7	1,4	1,2
<b>Alkutuotanto</b>	-1,6	1,3	8,2	0,0	-1,3	-0,4	1,9	1,6	1,4
<b>Teollisuus (B, C, D, E)</b>	7,1	4,8	-0,6	-1,3	-2,7	-0,1	-0,1	2,7	1,1
<b>Rakentaminen</b>	-0,4	3,9	2,2	1,1	2,2	1,1	2,2	-0,3	0,2
<b>Palvelut</b>	2,7	0,9	2,2	1,4	0,8	1,7	1,3	1,3	1,4
<b>Bkt muutos ed. nelj.</b>	1,1	0,4	0,2	0,1	0,0	0,6			

Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

### Tuotanto, kausitasoitus (indeksi)



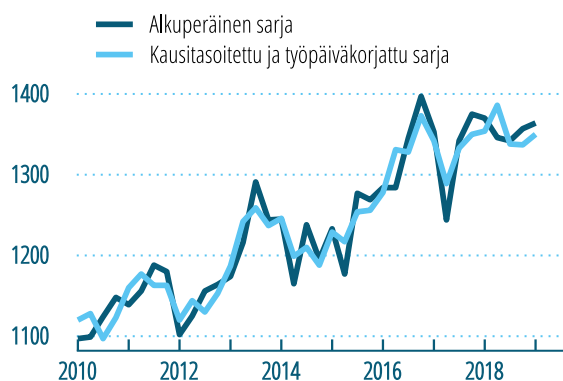
Lähde: Tilastokeskus.

### Teollisuuden odotukset (saldoluku)



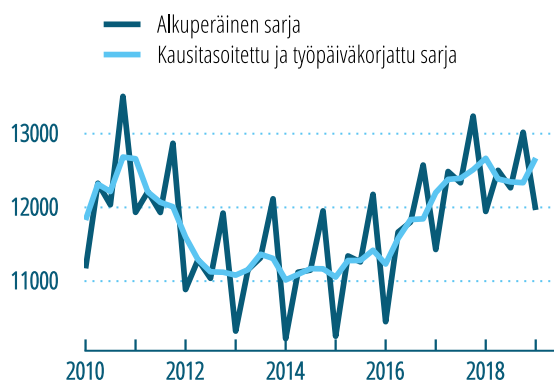
Lähde: Euroopan komissio.

### Alkutuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)



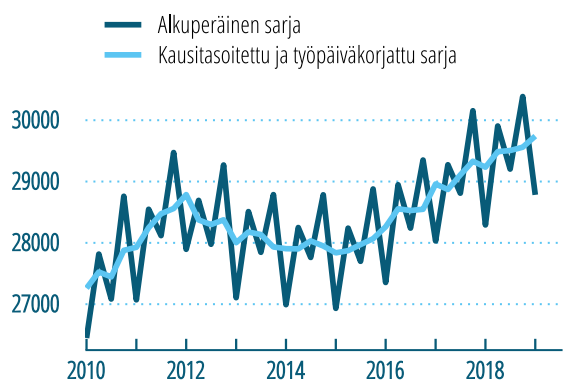
Lähde: Tilastokeskus.

### Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)



Lähde: Tilastokeskus.

### Palvelujen tuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)



Lähde: Tilastokeskus.

# Kausitasoitettu teollisuustuotanto kasvoi kesäkuussa vajaat 3 prosenttia vuodentakaisesta

> **Kemianteollisuuden tuotannon vahva kasvu jatkui**

> **Metallien jalostuksen ja rakennusaineiden tuotanto on vähentynyt jo puolen vuoden ajan**

> **Metalli- ja pape-riteollisuuden uusien tilausten arvo väheni kesäkuussa**

## **Sähkö- ja elektroniikkateollisuus nosti kesäkuussa tehdasteollisuuden tuotantolukua tuntuvasti**

Koko teollisuuden tuotanto lisääntyi kesäkuussa 0,3 prosenttia vuodentakaisesta teollisuustuotannon volyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan. Työpäiväkorjattuna kasvua kertyi 2,6 prosenttia. Kausitasoitettuna koko teollisuuden tuotanto kasvoi kesäkuussa 2,7 prosenttia vuodentakaisesta ja 1,2 prosenttia toukokuusta.

Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto kohosi kesäkuussa kausitasoitettuna 15,2 prosenttia vuodentakaisesta ja prosentin toukokuusta. Kaivostoiminnan ja louhinnan tuotanto putosi voimakkaasti toista kuukautta peräkkäin, kesäkuussa 38,6 prosenttia vuodentakaisesta, mikä heikensi koko teollisuustuotannon kehitystä. Alan tuotanto kuitenkin kasvoi 9,2 prosenttia edelliskuukaudesta.

Tehdasteollisuuden tuotanto kasvoi kausitasoitettuna 3 prosenttia vuodentakaisesta, mutta poislukien sähkö- ja elektroniikkateollisuus tehdasteollisuuden tuotanto lisääntyi vain 1,3 prosenttia. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto kohosi kesäkuussa peräti 16,1 prosenttia viimevuotisesta ja 12,3 prosenttia toukokuusta. Kulkuneuvojen valmistus kohosi 4 prosenttia ja koneiden ja laitteiden tuotanto lisääntyi 3 prosenttia vuodentakaisesta. Metallien jalostuksen tuotannon lasku on jo kestänyt puoli vuotta, kesäkuussa pudotus oli 11 prosenttia. Poislukien sähkö- ja elektroniikkateollisuus teknologiateollisuuden tuotanto nousi vain 1,1 prosenttia viimevuotisesta.

Kemianteollisuuden tuotannon vahva kasvu jatkui 8 prosentin tahtia. Pape-riteollisuuden tuotannon alamäki alkoi jo viime vuoden marraskuussa, kuluvan vuoden kesäkuussa tuotantomäärä jäi 6 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Rakennusaineteollisuuden tuotanto väheni seitsemättä kuukautta peräkkäin, mutta huonekalujen valmistus lisääntyi puolestaan 7 prosenttia kesäkuussa.

## **Uusien tilausten arvo väheni kesäkuussa 4,8 prosenttia vuodentakaisesta**

Teollisuusyritysten uusien tilausten arvo laski kesäkuussa alkuperäisen tilasto-sarjan mukaan 4,8 prosenttia vuodentakaisesta. Kausitasoitettuna uudet tilaukset vähenivät arvoltaan 0,7 prosenttia toukokuusta.

Kemianteollisuuden tilausten arvo nousi kesäkuussa alkuperäisen sarjan mukaan peräti 12,2 prosenttia vuodentakaisesta. Metalliteollisuuden tilausten arvo jäi 7,2 prosenttia ja paperiteollisuuden 6 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Sekä metalli- että paperiteollisuuden tuotantonäkymät ovat siten heikentyneet.

Tammi-kesäkuussa uusien tilausten arvo oli kaiken kaikkiaan vain 1,1 prosenttia edellisvuotista suurempi. Kemianteollisuuden uusien tilausten arvo nousi 4,3

prosenttia vuodentakaisesta. Metalliteollisuuden tilaukset lisääntyivät 1,5 prosenttia, mutta paperiteollisuuden vähenivät 1,7 prosenttia edellisvuodesta.

## Teollisuustuotannon volyymi-indeksi (2015=100, vuosimuutos, %)

	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	3 kk <sup>1)</sup>	Kum <sup>2)</sup> 2018 <sup>3)</sup>	Ennuste 2019	Ennuste 2020	
<b>Teknologiateollisuus</b>	0,8	9,7	1,1	5,1	1,0	3,4	3,9	2,8	1,6
<b>Metallien jalostus</b>	-6,7	-5,6	-4,9	-11,3	0,2	-7,6	4,7	1,8	1,6
<b>Kone- ja metalliteollisuus</b>	2,0	11,9	3,9	2,6	0,9	3,9	4,7	3,9	1,6
<b>Sähkö- ja elektroniikkateollisuus</b>	3,1	11,7	-2,9	16,1	-0,1	7,2	1,9	1,3	1,7
<b>Metsäteollisuus</b>	-4,6	-0,8	-0,7	-4,1	-0,2	-2,0	0,4	0,8	2,2
<b>Puutavateollisuus</b>	0,4	3,2	0,4	0,7	-0,6	2,0	2,4	-1,5	0,7
<b>Paperiteollisuus</b>	-5,8	-3,3	-1,3	-6,1	-0,5	-3,4	-0,5	1,8	2,9
<b>Kemianteollisuus</b>	2,1	9,1	6,6	8,0	3,9	4,1	0,0	2,8	1,0
<b>Elintarviketeollisuus</b>	-3,9	6,6	-0,3	0,3	1,6	-0,2	-1,1	0,0	0,9
<b>Tevanake-teollisuus</b>	-11,2	1,4	1,3	14,5	-0,4	0,2	3,0	0,6	1,5
<b>Muu tehdasteollisuus</b>	-2,4	0,1	-1,5	-0,5	0,7	-1,6	3,7	0,2	1,7
<b>Tehdasteollisuus yht.</b>	0,3	5,3	1,3	3,0	1,1	1,9	2,0	2,0	1,6
<b>Tehdasteollisuus pl. Sähkö- ja elektroniikkateollisuus</b>	-1,1	6,0	1,8	1,3	1,2	0,9	2,1	2,1	1,5
<b>Kaivostoiminta ja louhinta</b>	8,0	13,9	-48,4	-38,6	-24,8	-14,3	11,5	0,4	-2,3
<b>Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto</b>	-7,7	3,4	10,8	15,2	2,2	2,0	-3,7	1,7	1,3
<b>Koko teollisuus</b>	-1,2	6,7	0,6	2,7	0,9	1,5	2,0	2,0	1,5

<sup>1)</sup> Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna.

<sup>2)</sup> Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

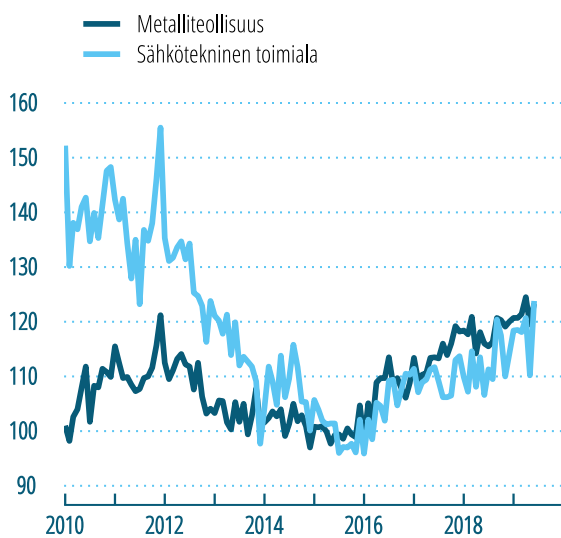
<sup>3)</sup> Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan.

Lähde: Tilastokeskus.

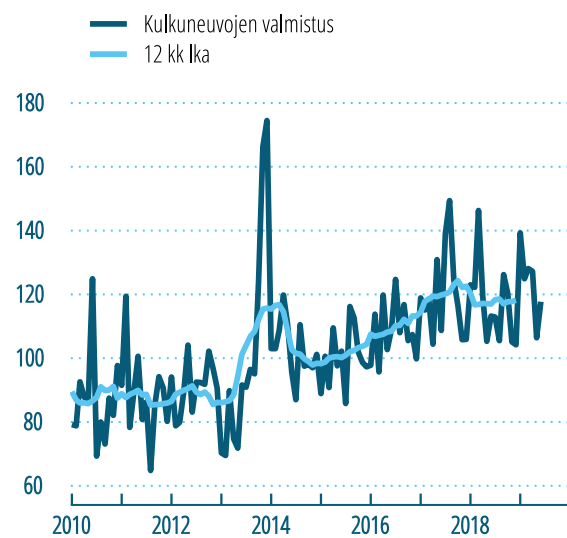
## Arvonlisäyksen volyymi toimialoittain (%-muutos)

	2017 IV	2018 I	2018 II	2018 III	2018 IV	2019 I	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
<b>Koko teollisuus</b>	7,1	4,8	-0,6	-1,3	-2,7	-0,1	-0,1	2,7	1,1
<b>Tehdasteollisuus</b>	6,7	4,2	-0,7	-1,3	-2,6	0,5	-0,2	2,9	1,1
<b>Metsäteollisuus</b>	4,6	-5,3	-8,9	-13,9	-12,2	-6,1	-10,1	3,3	2,1
<b>Kemianteollisuus</b>	8,0	4,8	-5,3	-1,9	-9,3	-3,8	-3,1	1,9	0,9
<b>Metalliteollisuus pl. sähkötekn.</b>	10,4	13,9	4,1	-1,4	1,0	0,7	4,0	4,7	0,4
<b>Sähkötekn. teollisuus</b>	2,5	-1,4	0,1	9,0	0,1	7,9	1,8	1,5	1,7
<b>Koko teollisuuden muutos ed. nelj.</b>	1,4	-0,3	-2,3	0,3	-0,9	4,0			

Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus  
(ind 2015=100)

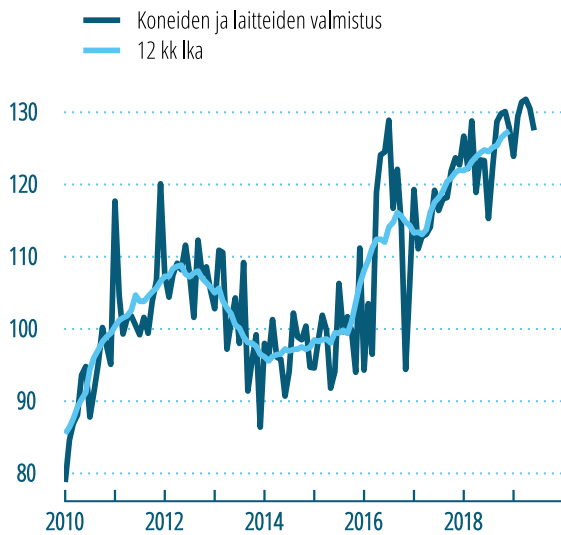
Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus  
(ind 2015=100)

Lähde: Tilastokeskus.

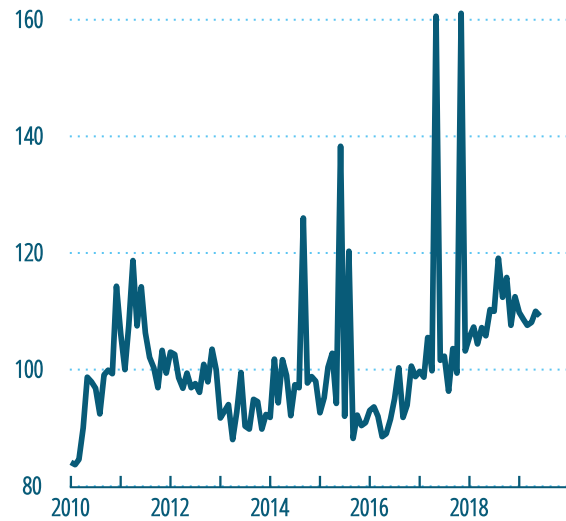


## Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind 2015=100)

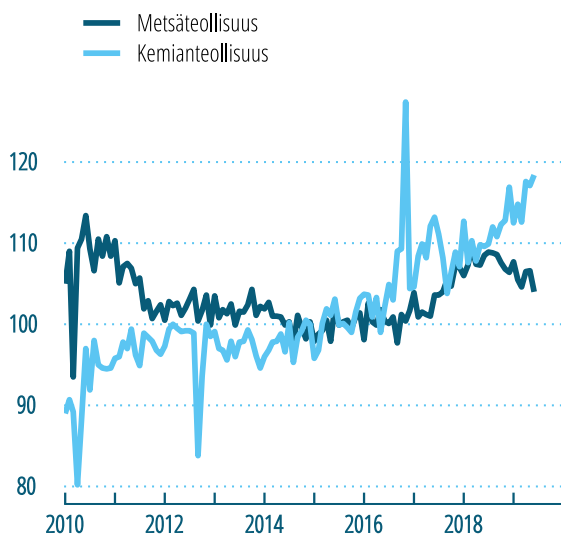


Lähde: Tilastokeskus.

## Teollisuuden uudet tilaukset (ind 2015=100)



Lähde: Tilastokeskus.



Lähde: Tilastokeskus.

## Työnhaku lopahti alkuvuonna

> [Vientialojen työllisyys lievässä kasvussa](#)

> [Kolmannes toimialoista lisäsi työn kysyntää](#)

> [Suurtyönantajat vähentäneet rekrytointejaan](#)

Työn kysynnän ja työvoiman tarjonnan trendiurat kääntyivät alkuvuonna laskuun. Työllisyyden laskusuuntaus oli peräisin kaupanalan, rakentamisen ja liike-elämän palvelujen työn kysynnän heikentymisestä.

Koko teollisuuden työllisyys pysyi vakaana, kun kotimarkkinateollisuudessa se laski ja vientialoilla (mm. metalliteollisuus) nousi.

Kesäkuukausina työllisyysuran laskua hallitsi maatalouden, julkisyhteisöjen ja kaupan alan työn kysynnän supistuminen. Etenkin moottoriajoneuvojen kaupassa ja vähittäismyynnissä työllisyyden lasku jatkui jyrkkänä. Vain kolmannes yhteensä 29 alatoimialasta kasvatti työllisyyttään touko-heinäkuussa.

Työllisyystrendin heikkeneminen veti työvoiman tarjonnan loivaan laskuun, ja näiden yhteisvaikutuksesta työttömyysaste pysyi alkuvuonna vakaana 6,6 prosentissa.

Työmarkkinoiden vedon hiipumisen merkit ovat moninaisia. Heikentynyt työllistymistodennäköisyys vähensi työnhakuaktiiviteettia ja työvoiman ulkopuolisten virtaus työvoimaan pysähtyi alkuvuonna. Myös yksityisen sektorin työnantajien rekrytointien kasvu taittui II-neljänneksellä.

Rekrytointien tasaantumien selittyä suurimpien työnantajien (yli 50 henkilön toimipaikat) vähentyneellä työpaikkailmoittelulla. Pientyönantajien ja etenkin julkisen alan ammateissa henkilöstön lisätarpeet jatkoivat vahvaa kasvuaan.

Tuotannon suhdannekuvaajat alkuvuodelta ennakoivat alkutuotannon ja jalostuselinkeinojen työllisyystrendin laskevan vuoden jälkipuoliskolla. Palvelu-alojen suhdannekuvaajan mukaan palvelutyön kysynnän trendi jatkaa loivaa nousuaan loppuvuonna.

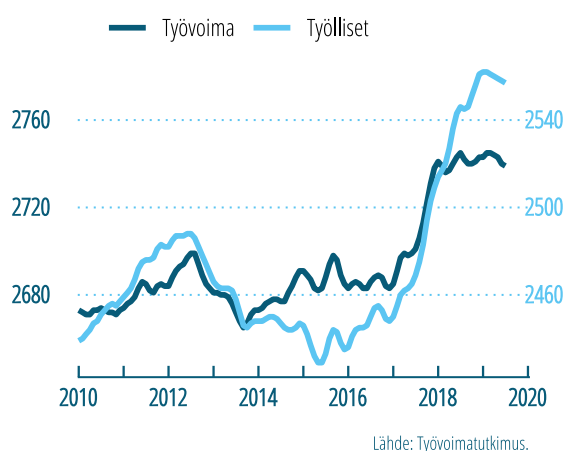
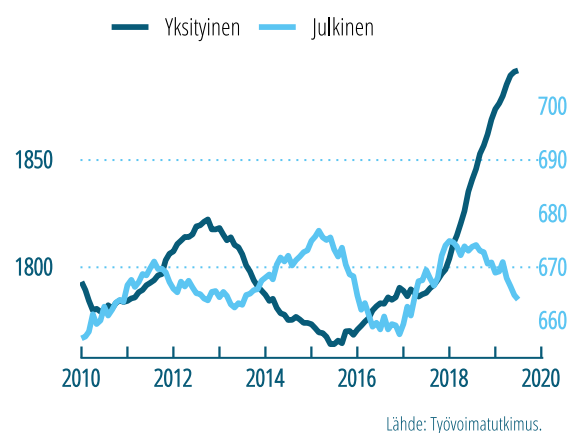
## Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	3 kk <sup>1)</sup>	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
<b>Alkutuotanto</b>	24,7	-11,3	15,2	3,7	-15,5	0,8	2,0	0,0	-0,1
<b>Teollisuus</b>	-1,4	3,5	-0,6	-0,3	6,7	0,3	1,9	0,2	-0,3
<b>Rakennustoiminta</b>	-8,6	1,6	3,1	2,8	-2,0	0,2	6,0	0,5	-1,0
<b>Kauppa</b>	5,6	4,9	0,5	1,5	-6,6	0,3	3,2	1,0	-0,5
<b>Liikenne</b>	7,2	-0,7	7,2	4,2	-1,1	0,9	5,0	2,1	1,2
<b>Rahoitus, liike-el. palv.</b>	-1,3	-1,1	3,5	-5,4	3,6	0,0	1,0	1,3	0,1
<b>Julk. ja muut yhtk. palv.</b>	3,4	2,0	-1,8	-0,8	1,0	0,0	2,0	1,7	1,0
<b>-Julkinen sektori</b>	3,2	-5,3	-2,6	-2,9	-1,5	-0,6	-0,5	0,5	0,6
<b>Työlliset yhteensä</b>	2,5	1,2	1,3	0,0	-0,1	-0,1	2,7	1,2	0,2
<b>Työvoiman tarjonta</b>	0,5	0,6	0,7	-0,5	-0,6	-0,1	1,3	0,5	0,2
<b>Tyött.aste, kausitas. sarja</b>	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6	0,0 <sup>2)</sup>	7,4	6,7	6,7
<b>Työll.aste, kausitas. sarja</b>	72,4	72,4	72,4	72,4	72,4	0,0 <sup>2)</sup>	71,6	72,6	72,8

<sup>1)</sup> Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos. Kausivaihtelusta tasoitettuja työllisyyslukuja.

<sup>2)</sup> %-yksikköä.

Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

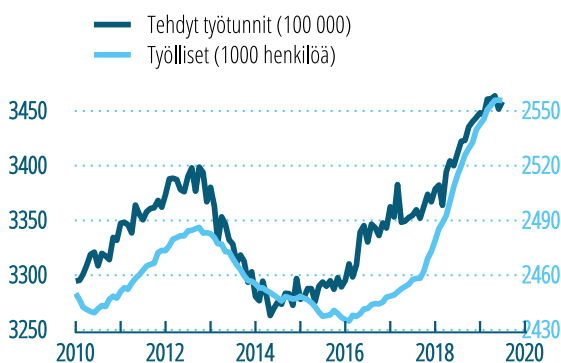
Työn kysyntä ja tarjonta, trendi  
(1 000 henkilöä)Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset,  
12 kk, Ika summa

## Työpanos, 3 kk, lka (vuosimuutos-%)

	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä
<b>Alkutuotanto</b>	17,7	8,8	7,3	2,2	-3,1
<b>Teollisuus</b>	-2,9	0,7	2,8	1,6	2,9
<b>Rakennustoiminta</b>	-0,8	-0,2	-1,5	-0,7	-1,2
<b>Kauppa</b>	5,3	3,1	1,5	-2,6	-3,0
<b>Liikenne</b>	3,9	3,8	5,1	2,6	3,3
<b>Rahoitus, liike-elämää palv. toim.</b>	4,4	-0,2	-1,1	-3,6	1,0
<b>Julk. ja muut yhtk. pal.</b>	0,1	0,8	2,2	-2,2	-1,6
<b>Yhteensä</b>	2,0	1,5	1,9	-1,0	-0,3

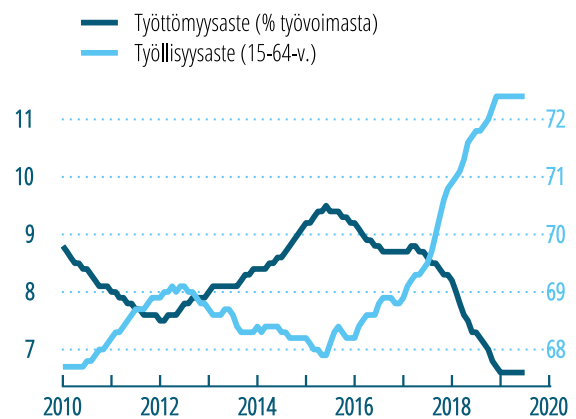
Lähde: Tilastokeskus.

## Työlliset ja tehdyt työtunnit, 12 kk, lka summa



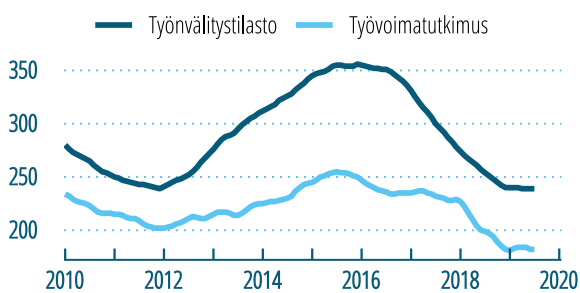
Lähde: Työvoimatutkimus.

## Työllisyys- ja työttömyysaste (%)



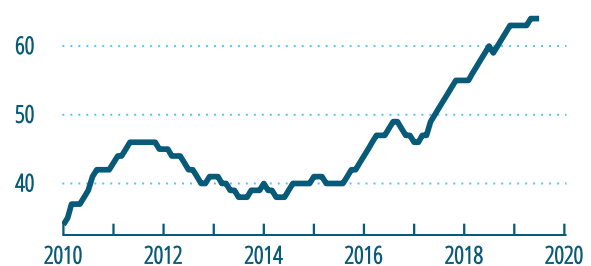
Lähde: Työvoimatutkimus.

## Työttömyys, trendi (1 000 henkilöä)



Lähteet: Työministeriö, Tilastokeskus.

## Uudet avoimet työpaikat, trendi (1 000 kpl)



Lähde: Työministeriö.

# Inflaatio hidastui edelleen

> Inflaatio vajosi 0,8 prosenttiin

> Taustalla elintarvikkeiden, asumisen, liikenteen ja majoituksen hintojen kehitys

> Ansiotasoindeksi vuoden alussa selvässä nousussa

## Inflaatio hidastui 0,8 prosenttiin – syyt laaja-alaisia

Kuluttajahintainflaatio vajosi 0,8 prosenttiin heinäkuussa. Se oli viimeksi näin matala huhtikuussa 2018. Elintarvikkeiden hintainflaatio hidastui 0,7 prosenttiin erityisesti hedelmien (omenat ja päärynät) ja marjojen sekä vihannesten (kaalit, juurekset, sienet) hintojen laskun seurauksena. Vihannesten hinnat olivat viime vuonna selvässä nousussa vielä syys-lokakuussa, joten ilman yllättäviä tapahtumia voidaan odottaa niiden hintainflaation jäävän syksylläkin negatiiviseksi.

Suurin paino kuluttajahintainflaatioissa on asumisella. Sen hintojen nousu hidastui heinäkuussa 1,5 prosenttiin, kun peruskorjauskustannusten nousuvauhti hidastui selvästi, korot alenivat ja sähkön hinnan vuosinousu hieman hidastui. Peruskorjauskustannusten vuosinousu oli vuoden vaihteessa neljässä prosentissa, mutta heinäkuussa enää 1,5 prosenttia.

Liikenteen hintojen nousu oli 0,1 prosenttia kuten kesäkuussa, mutta keväällä se oli selvästi korkeampi. Autot ja polkupyörät ovat halventuneet vuoden takaisesta samoin kuin diesel sekä käyttö- ja pysäköintimaksut. Selvässä nousussa olivat heinäkuussa hinnat takseissa ja kotimaan lennoilla.

## Majoituksen hinnat laskivat väliaikaisesti

Ravintoloissa ja hotelleissa hintojen nousuvauhti puoliintui kesäkuusta ja jäi yhteen prosenttiin, alimmaksi sitten toukokuun 2011. Hidastuminen johtui majoituspalvelujen vuosi-inflaation kääntymisestä selvästi negatiiviseksi. Vuosi sitten hinnat nousivat selvästi, joten elokuussa voidaan odottaa hintojen olevan taas vuositasolla nousussa. Tämä nostaa osaltaan hieman elokuun kokonaisinflaatiota.

## Nimellinen ansiotaso nousee

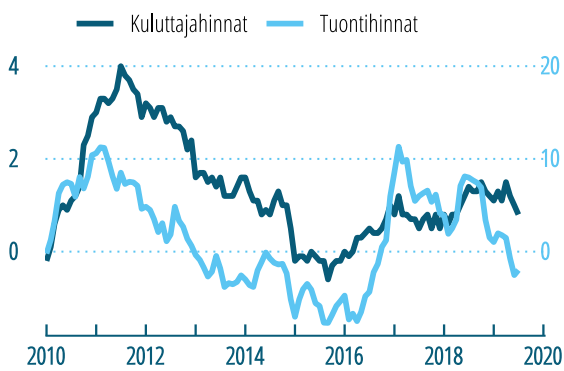
Ansiotasoindeksi nousi sekä ensimmäisellä että toisella neljänneksellä tasan yhden prosentin edellisestä neljänneksestä. Vuoden takaisesta nousua kertyi 2,5 prosenttia.

Hinnat (vuosimuutos, %)

	2019 Maalis	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	Ennuste 2019	Ennuste 2020
<b>Suomi, harmonisoitu</b>	1,1	1,5	1,3	1,1	1,0	1,1	1,2
<b>Euroalue, harmonisoitu</b>	1,4	1,7	1,2	1,3	1,0	1,4	1,6
<b>Suomi, kansallinen KHI</b>	1,1	1,5	1,2	1,0	0,8	1,2	1,4
<b>Tuontihinnat (tavarat)</b>	1,8	1,5	-0,7	-2,6	-2,0	-0,3	0,5
<b>Kotimarkkinoiden perushintaind.</b>	2,7	2,6	1,4	-0,1	0,2	1,6	1,7
<b>Rakennuskustannusindeksi</b>	1,8	1,7	1,2	0,6	0,4	1,1	1,2

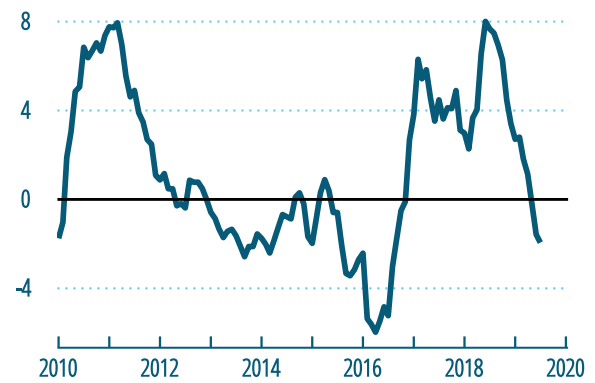
Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat, Suhdanne 2019:1.

Hinnat (vuosimuutos, %)



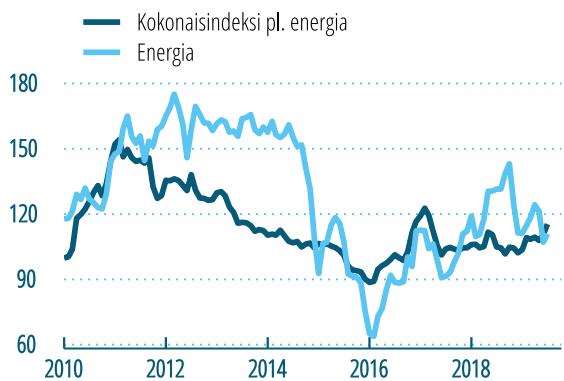
Lähde: Tilastokeskus.

Vientihinnat (vuosimuutos, %)



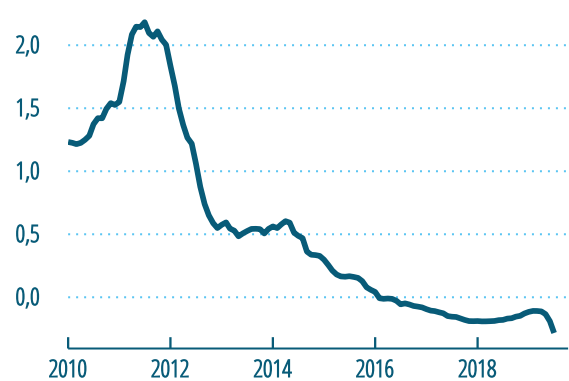
Lähde: Tilastokeskus.

Raaka-aineiden eurohinta  
(ind 2015=100)



Lähde: HWWI.

12 kk, Euribor  
(%)



Lähde: Euroopan keskuspankki.

## Kuluttajahinnat (indeksipainot 2019) (vuosimuutos, %)

	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä
<b>Kokonaisindeksi</b>	1,5	1,2	1,0	0,8
<b>Elintarvikkeet ym. (12,8 %)</b>	2,0	0,5	1,1	0,7
<b>Alkoholi ja tupakka (4,8 %)</b>	3,3	3,3	3,4	3,9
<b>Vaatetus ja jalkineet (4,5 %)</b>	-1,6	-1,0	-1,6	0,2
<b>Asuminen ym. (24,3 %)</b>	2,4	2,2	2,1	1,6
<b>Kalusteet, kodinkoneet (5,1 %)</b>	-0,5	-0,2	1,0	0,6
<b>Terveys (5,1 %)</b>	0,9	0,9	0,8	1,1
<b>Liikenne (14,2 %)</b>	2,6	1,4	0,0	0,1
<b>Viestintä (2,4 %)</b>	-0,5	0,5	0,1	1,0
<b>Kulttuuri, vapaa-aika (11,4 %)</b>	-1,2	-0,8	-0,8	-0,5
<b>Koulutus (0,4 %)</b>	1,2	1,2	1,2	1,2
<b>Ravintolat ja hotellit (7,5 %)</b>	2,7	2,9	2,1	1,0
<b>Muut (7,5 %)</b>	1,1	1,2	1,3	0,2

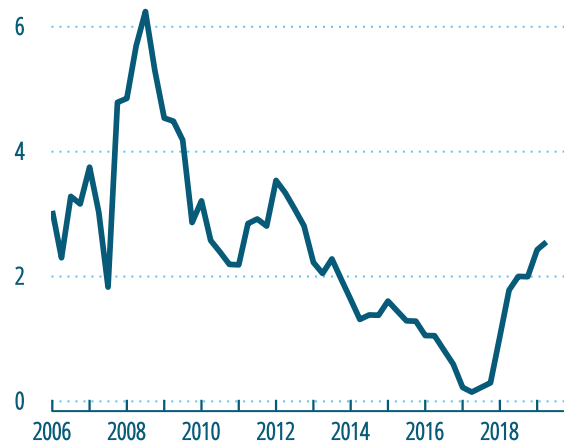
Lähde: Tilastokeskus.

## Suomen reaalin efektiivinen valuuttakurssi (ind 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)



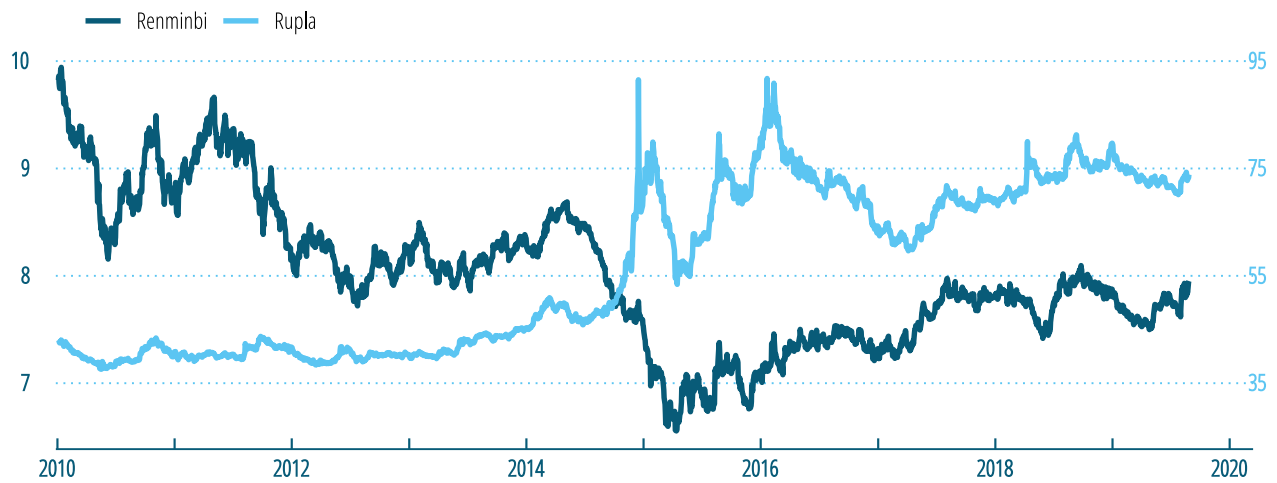
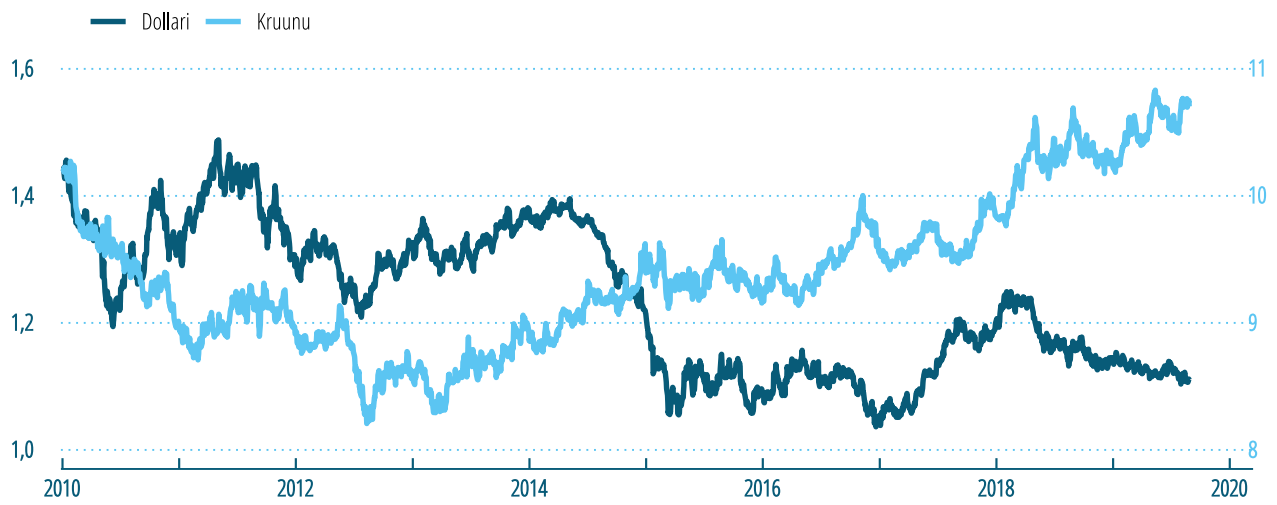
Kun käyrä nousee, valuuttakurssi vahvistuu.  
Lähde: BIS.

## Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)



Lähde: Tilastokeskus.

## Valuuttakursseja euron suhteen



Kun käyrä nousee, euro vahvistuu.  
Lähde: Euroopan keskuspankki.



# Verotilitysten viiveet pikkumurhe, hallitus latailee isoa sinkoa

> Valtion kassavir-  
ta positiivinen al-  
kuvuonna

> Kuntasektorin ra-  
hoitusasema heikkeni  
roimasti

> Hallitus käynnis-  
telee jakopolitiik-  
kaa 1970 -luvun mal-  
liin

Tammi-heinäkuussa valtion liikekirjanpidon mukainen tuloylijäämä oli 1 mrd. euroa, jossa kasvua vuodentakaisesta 0,8 mrd. euroa.

Valtion kokonaistulot olivat alkuvuonna 3,7 prosentin vuosikasvussa ja kokonaismenot lisääntyivät 1,2 prosenttia.

Valtion vahvaa tulokehitystä tuki verotulojen 3,5 prosentin kasvu. Välittömän veron tuotto kohosi vajaat 6 prosenttia henkilötuloverojen (pääomatuloverot) 7 prosentin kasvun vauhdittamana.

Hyödykeverojen tuoton (arvonlisä- ja valmisteverot) vuosikasvu ylsi 2,5 prosenttiin.

Vuoden jälkipuoliskolla valtiontalouden kassapohjainen tuloslaskelma pysyyneen tukevasti ylijäämäisenä. Verovuoden 2018 jälkikannon toteutuminen lisää verotuottoa loppuvuonna.

Mikäli verohallinnon tulorekisteri saadaan tänä vuonna ajantasalle, on valtiolle ja kunnille tuloutumassa tuloveroa lisää 0,5-0,6 mrd. euroa.

Kuntatalouden alkuvuosi oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vähemmän mairitteleva. Otospohjaisen selvityksen mukaan kuntien ja kuntayhtymien vuosikate putosi tammi-kesäkuussa peräti 30 prosenttia vuodentakaisesta vastaten noin 0,6 mrd. euroa.

Kuntasektorin heikentyneen rahoitusaseman taustalla on menojen ripeän kasvun ohella tulorekisterin ongelmista aiheutunut verotilitysten viipyminen. Tilitysviipeen vuoksi Kuntaliitto ilmoitti elokuun alussa alentavansa kuluvan vuoden verotuloennustettaan 0,4 mrd. euroa.

Valtion ja kuntien verotulojen epävarmuus on kaiken kaikkiaan pieni murhe verrattuna uuden hallituksen ensi vuoden budjettilinjaukseen.

Valtiovarainministerin budjettiehdotuksessa valtion pysyviä menoja kasvatetaan ensi vuonna 1,2 mrd. euroa, ja lisäksi kertaluonteisten ”tulevaisuushankkeiden” (yhteensä 3,1 mrd. euroa vuosille 2020-2022) käynnistämisestä päätetään syyskuun budjettiriihessä.

## Verotulojen ja valtiontalouden kehitys

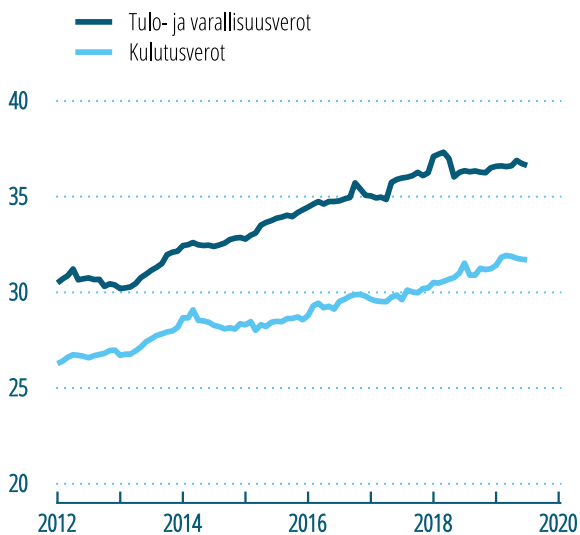
	2019 Huhti	2019 Touko	2019 Kesä	2019 Heinä	12 kk <sup>2)</sup>	2018	Ennuste 2019	Ennuste 2020
<b>Valtion ja kuntien verotulot<sup>1)</sup></b>	-0,1	3,2	-3,8	-1,9	0,7	1,9	3,5	2,8
<b>Välittömät verot</b>	1,4	9,5	-5,4	-2,8	0,8	0,7	4,4	2,9
<b>Väiilliset verot</b>	-2,2	-4,0	-1,9	-0,9	0,5	3,3	2,5	2,6
<b>Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos</b>						2,8	2,6	3,0
<b>Valtiontalous, mrd. euroa tuloylijäämä</b>	-0,1	0,7	-0,2	-0,4	-1,0	-1,8	-1,8	-1,4
<b>Budjettitalouden velka, mrd. eur</b>	103,6	107,1	109,5	104,5		105,0	107,0	108,5

<sup>1)</sup> Vuosimuutos, %

<sup>2)</sup> 12 kk liukuvan summan vuosimuutos, %

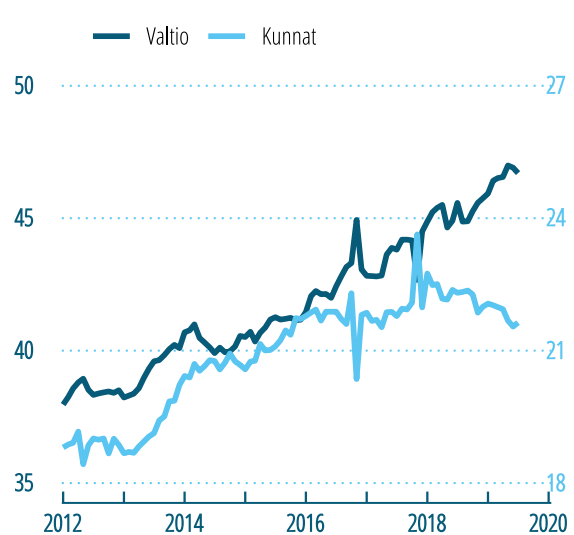
Lähteet: Verohallinto, Valtiokonttori, Suhdanne 2019:1.

### Väiilliset ja välittömät verot, 12 kk, summa (mrd. euroa)



Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

### Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk, summa (mrd. euroa)



Lähteet: Verohallinto ja Valtiokonttori.

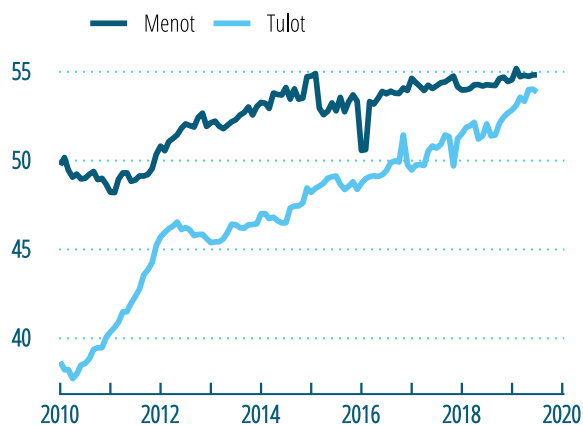
## Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien volyymi (% ed. vuodesta)

	2018 <sup>1)</sup> I	2018 <sup>1)</sup> II	2018 <sup>1)</sup> III	2018 <sup>1)</sup> IV	2019 <sup>1)</sup> I	Q <sub>t</sub> /Q <sub>t-1</sub>	2018 I-IV	Ennuste 2019	Ennuste 2020
<b>Kulut</b>	3,4	1,3	0,8	0,2	6,2	3,8	1,4	0,4	0,5
<b>Investoinnit</b>	3,9	5,5	5,7	9,0	-2,9	-4,0	6,2	-0,5	2,3

<sup>1)</sup> Työpäiväkorjattu %-muutos ed. vuodesta.

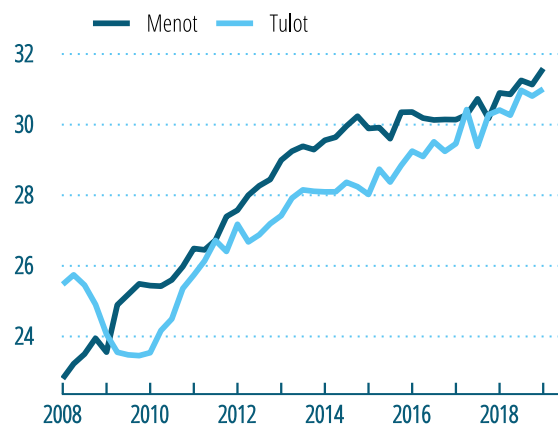
Lähteet: Tilastokeskus, Suhdanne 2019:1.

## Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk summa (mrd. euroa)



Lähde: Valtiokonttori.

## Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)



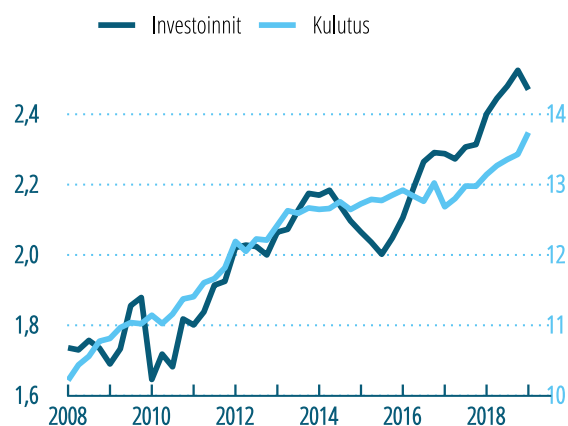
Lähde: Tilastokeskus.

## Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)



Lähde: Valtiokonttori.

## Julkinen kulutus ja investoinnit (mrd. euroa)



Lähde: Tilastokeskus.

Talousennusteet vuodelle 2019 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 19.3.	PT 10.4.	PTT 21.3.	SP 11.6.	VM 17.6.	HB 9.4.	Nordea 15.5.	OP 19.8.	Danske 19.3.	Komissio 7.5.	Med	Min	Max
Bkt	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6	1,5	1,5	1,2	1,7	1,6	1,5	1,2	1,7
Tuonti	0,3	1,8	2,5	1,9	1,9	1,2	3,0	1,7	3,0	2,2	1,9	0,3	3,0
Vienti	2,7	3,0	3,0	2,8	2,9	1,8	2,7	2,0	2,5	3,2	2,8	1,8	3,2
Kulut	1,1	1,8			1,3	1,3		1,2	1,3		1,3	1,1	1,8
— yksityinen	1,4	2,1	1,7	1,3	1,5	1,4	0,9	1,0	1,6	1,6	1,4	0,9	2,1
— julkinen	0,4	1,0	1,0	0,4	0,7	1,0	0,2	1,5	0,5	1,2	0,8	0,2	1,5
Investoinnit	1,1	1,6	1,5	1,8	0,9	1,4	0,2	1,5	1,0	1,6	1,4	0,2	1,8
Varastojen muutos (kontr.)	-0,7			0,0			1,0			-0,2	-0,1	-0,7	1,0
Kokonaiskysyntä	1,1	1,5			1,6						1,5	1,1	1,6
Kuluttajahinnat (SP ja EC: harm.)	1,2	1,4	1,2	1,3	1,2	1,2	1,4	1,0	1,3	1,4	1,2	1,0	1,4
Työttömyysaste, %	6,7	6,6	6,0	6,5	6,6	6,5	6,3	6,5	6,5	6,7	6,5	6,0	6,7
Ansiotaso	2,2	2,7	2,3	2,4	2,7	2,3	2,5	2,5	2,5		2,5	2,2	2,7
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	2,0				2,9	2,0	2,0				2,0	2,0	2,9
Vaihtotase / bkt, %	-0,4		0,1	-0,7	-1,5	-0,4	-1,7	-1,3	-1,5	-1,5	-1,3	-1,7	0,1

Talousennusteet vuodelle 2020 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 19.3.	PT 10.4.	PTT 21.3.	SP 11.6.	VM 17.6.	HB 9.4.	Nordea 15.5.	OP 19.8.	Danske 19.3.	Komissio 7.5.	Med	Min	Max
Bkt	1,2	1,5	1,8	1,5	1,2	1,0	1,0	0,5	1,2	1,2	1,2	0,5	1,8
Tuonti	2,3	1,9	2,6	1,8	2,6	0,6	2,3	1,2	2,0	3,2	2,1	0,6	3,2
Vienti	2,4	2,5	2,5	2,1	2,9	1,1	2,3	0,5	2,0	3,4	2,4	0,5	3,4
Kulut	1,1	1,7			1,3	1,2		1,0	1,1		1,1	1,0	1,7
— yksityinen	1,3	2,0	1,8	1,4	1,6	1,3	1,4	0,8	1,3	1,4	1,4	0,8	2,0
— julkinen	0,5	0,9	1,5	0,6	0,4	1,0	1,2	1,5	0,5	0,3	0,8	0,3	1,5
Investoinnit	1,0	-0,3	2,4	1,6	0,5	-0,6	0,0	0,6	1,0	1,3	0,8	-0,6	2,4
Varastojen muutos (kontr.)	0,1			0,1			-0,2			0,0	0,0	-0,2	0,1
Kokonaiskysyntä	1,5	1,6			1,5						1,5	1,5	1,6
Kuluttajahinnat (SP ja EC: harm.)	1,4	1,5	1,4	1,4	1,5	1,4	1,6	1,2	1,5	1,6	1,4	1,2	1,6
Työttömyysaste, %	6,7	6,5	5,8	6,4	6,3	6,5	6,2	6,5	6,4	6,2	6,4	5,8	6,7
Ansiotaso	2,8	2,1	2,4	2,8	3,3	2,5	3,0	2,5	2,5		2,5	2,1	3,3
Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)	1,5				1,9	0,8	2,0				1,7	0,8	2,0
Vaihtotase / bkt, %	0,1		-0,7	-0,7	-1,4	-0,6	-1,6	-1,5	-1,2	-1,4	-1,2	-1,6	0,1

## Talousennusteet vuodelle 2021 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etila 19.3.	PT -	PTT -	SP 11.6.	VM 17.6.	HB 9.4.	Nordea -	OP -	Danske Komissio -		Med	Min	Max
<b>Bkt</b>	1,2			1,3	1,1	0,8					1,1	0,8	1,3
<b>Tuonti</b>	2,3			2,6	1,9	0,2					2,1	0,2	2,6
<b>Vienti</b>	2,4			2,8	2,0	0,5					2,2	0,5	2,8
<b>Kulutus</b>	1,1				1,2	1,0					1,1	1,0	1,2
– yksityinen	1,3			1,4	1,7	1,2					1,4	1,2	1,7
– julkinen	0,6			0,1	0,3	0,5					0,4	0,1	0,6
<b>Investoinnit</b>	1,9			1,9	0,5	0,0					1,2	0,0	1,9
<b>Varastojen muutos (kontr.)</b>	0,0			0,1							0,0	0,0	0,1
<b>Kokonaiskysyntä</b>	1,6				1,2						1,4	1,2	1,6
<b>Kuluttajahinnat (SP ja EC: harm.)</b>	1,6			1,6	1,7	1,4					1,6	1,4	1,7
<b>Työttömyysaste, %</b>	6,6			6,3	6,2	6,8					6,5	6,2	6,8
<b>Ansiotaso</b>	2,6			2,6	3,1	2,4					2,6	2,4	3,1
<b>Teollisuustuotanto (HB: arvonlisäys)</b>	1,5				1,7	0,0					1,5	0,0	1,7
<b>Vaihtotase / bkt, %</b>	0,2			-0,6	-1,4	-0,7					-0,6	-1,4	0,2

**ETLA**

---

**Elinkeinoelämän  
tutkimuslaitos**

**The Research Institute  
of the Finnish Economy**

Puh. 09-609 900  
[www.etla.fi](http://www.etla.fi)  
[etunimi.sukunimi@etla.fi](mailto:etunimi.sukunimi@etla.fi)

Arkadiankatu 23 B  
00100 Helsinki

---

